

GOSPODARSTVO

TRGOVINA • FINANCA • INDUSTRIJA • OBRT • KMETIJSTVO

LETO VIII. ŠT. 176

PETEK, 18. JUNIJA 1954

TRST, UL. GEPPA 9 - TEL. 38-933

STROKOVNE ŠOLE NAJ USTREZAJO STVARNOSTI!

Tudi v izpiti gremo proti koncu. Fantje in dekleta se veselo odpravljajo na počitnice, danes pravilno: v kolonije. Njihovega užitka v naravi ne bodo mogli mračne misli na šolo. Vzgojitelji bodo tudi na počitnicah, a s seboj posejajo poleg svojih lastnih družinskih stvari tudi skrb za našo šolo. Z desetodnevno prigravitvijo dijakov so zadovoljni. Naj se prigravitve na prvi gimnazijski razred 138 dijakov, se pravi za 1 razred več kakor lansko leto — ne morejo pa se otresti more, ki tlači pravkar napred na leto 1948 vse življenje v Trstu; Kaj bo s Trstom, kaj bo z našimi šolami, kaj bo z našo mladino.

Nihče ne ve, kaj nam prinese bližnja bodočnost, toda tudi v teh dnevih strahne živčne voda, ki bi nam jo bile vnesle lahko prihraniti, je zapoved samega naša: Delajmo! Vsak na svojem področju naj reši, kar se da rešiti. Tudi razreze lahko postanejo kronične in njihov nož s tem otupi. Naučimo se živeti v krizi, v večni krizi in gradimo, kakor da bi ne bilo, saj narodi ne umirajo!

Kaj mislimo glede naših strokovnih šol ob koncu leta? Skoraj ni vredno vedno in vedno ponavljati, da je v našem šolsstvu velj. zev. Nimamo pred seboj tehnične šole in naši fantje, ki končajo industrijsko obrtno šolo in bi radi nadaljevali študij, morajo na italijanski srednjo tehnično šolo. Pogrešamo tudi dvoletno trgovsko šolo; nimamo niti prave kmetijske šole. Vse naše predprijemane in vsi naši protesti pri oblastnikih, pa naj so to v službi Londona, Washingtona ali Rima, niso nič zalegli. Na gospodarski fakulteti nimamo slovenskih predavateljev. Njen učni načrt ne upošteva posebne gospodarske vloge, ki jo odmerja zemljepisna lega Trsta kot pristanišča na pragu Srednje Evrope in Balkana; učni načrt gospodarske tržarske fakultete je enak programu katere koli gospodarske fakultete v Italiji.

Tudi učni načrt naših strokovnih šol je pomankljivi in ne računajo dovolj prav s posebno gospodarsko vlogo Trsta. Trst kot posredovalec med Srednjo Evropo in balkanskimi deželami z ene strani ter čezmorskimi deželami v Italiji z druge, bi moral vzgajati mladino s posebnimi sposobnostmi, mladinci, ki bi morala dobro poznati ljudi, običaje in gospodarsko življenje v vseh teh deželah. Obvladati bi morala zlasti jezike, v katerih obučuje med seboj narodi teh dežel in ki so v rabi kot orodje za sporazumevanje pri zaključevanju poslova.

Si povsem tem lahko mislite, da na naših trgovskih šolah ne poučujejo ne srbo-hrvaščine ne nemščine? Niti kot prosti predmet se ji jeziki ne poučujejo. (Ne čudite se povsem temu, da naših otroci ne čujejo niti besedice v srbo-hrvaščini na ostalih slovenskih šolah v Trstu; da nimajo pojma o srbski narodni pesmi, zaradi katere se je celo Goethe učil srbo-hrvaščine!)

V učnem načrtu slovenske trgovske akademije je pouk jezikov določen takole: slovenščina v I. razredu 5 ur na teden, pri vseh 4 naslednjih po 4 ure; italijanščina v I. razredu po 5 ur, v II. po 4 ure, v vseh treh naslednjih po 3 ure; angleščina v prvem razredu po 2 uri, v II. po 3 in v naslednjih treh razredih po 4 ure na teden. Za srbo-hrvaščino nobena ura, za nemščino tudi ne. Kot prost predmet so v šolskem letu 1951-1952 poučevali nemščino po 2 uri na teden, in sicer na pobudo samega šolskega vodstva. Potem niti več.

Angleščina je v Trstu potrebna kot poslovni jezik v pomorstvu; sicer so njeni pomen v tržarskem javnem življenju ubili sami Angličani in Američani, ko so izročili upravo cone A rimskim funkcionarjem. Sloveščina si je že precej utrla pot v srbo-hrvaščine predele Jugoslavije in v Makedonijo, toda še vedno ne zadostuje za izvrševanje poslov med Trstom in Jugoslavijo; pomorske zveze Trsta z vso vzhodno obalo Jadranskega morja so sicer opustile, toda okrepile se bodo zopet, ko bo zavladalo na Jadranu novo ozračje.

Znanje nemščine je v Trstu nujno potrebno. Terjajo ga živahne poslovne zveze z Avstrijo in Srednjo Evropo; nemščina prodira v zadnjem času tudi na Balkan, pač vzporedno z nemško gospodarsko ofenzivo v tej smeri.

Učni načrt naših strokovnih šol mora torej računati s to stvarnostjo. Tržarski Slovenci ne smejo v trdem boju za svoj obstanek izpuštiti iz rok močnega oročja, s katerim so se v preteklosti uveljavljali pred drugimi sosedanci: to je temeljno znanje tujih jezikov.

Petrolej

NAJVEČJO LADJO - PETROLEJKO NA SVETU, ki obsega 47.000 ton, so spustili v morje v Hamburgu. Ladjo gradijo po naročilu argentinskega milijonarja in brodarja Aristotela Onassisa, ki je po rodu Grk. Poleg Onassisevo žene Tine in arabskega trgovskega ministra je svečanosti prisostvovalo 25.000 ljudi. Botovala je Ana Maria von Bismarck. Žena pravnuka bivšega nemškega kanclerja. Ladja je dolga 245 metrov in stane 6 milijonov dolarjev. Prevažala bo petrolej družbe Saudi Arabian Tankers Co., ki sta jo ustanovila kralj Saud in Onassis. Ladja lahko nalazi toliko petroleja kakor 5.000 železniških vagonov - cistem. Visoka je kakor 12 nadstropna stavba. Gnali jo bodo stroji s 17.000 konjskih sil. vozila bo s hitrostjo 17 milj.

ZMOGLJIVOST NEMSKIH RAFINEERIJ. Zmogljivost nemških petrolejskih čistilnic znaša okoli 10 milijonov ton na leto. Lansko leto so proizvedle 6 milijonov, 400.000 ton petroleja. V vsej Zahodni Nemčiji porabišjo 6.700.000 ton na leto.

Gospodarska obnova Velike Britanije

Angleško gospodarstvo kijubuje popuščanju konjunktore v Ameriki

(PAUL BAREAU)

Vsi tuji obiskovalci v Veliki Britaniji, ki sem jih srečal v zadnjih mesecih, a prav posebno tiste, ki so obiskali Vel. Britanijo čez par let, so zapazili nov občutek poletja in optimizma, ki preveča Veliko Britanijo.

To zaupanje pa opravičuje več čimteljev. Morda je eden največjih dokazov britanskega gospodarskega prepoda in življenjske stile način, kako je Velika Britanija kljubovala okuženju pred velikim padcem gospodarske delavnosti v Združenih državah; med julijem 1953 in majem 1954 je industrijska proizvodnja v Združenih državah padla kar za 10%. Večina prejšnjih primerov — ob padcu gospodarske delavnosti v Združenih državah med leti 1929 do 1933, 1937 in 1949 — je že samo po sebi dovolj zgovoren dokaz kako vpliva ameriški uvoz na gospodarstvo drugih držav. Sedaj pa se ni zgodilo nič takega. Med julijem 1953 in majem 1954 so se zlate in dolarske rezerve Velike Britanije, ki jih upravlja za celotno šterlinsko področje, povečale za 20%. Medtem ko je v tem času industrijska proizvodnja v Združenih državah padla za 10%, se je v Veliki Britaniji dvignila za 7%. Lanska proizvodnja v Združenih državah je padla na 70%, zmogljivost jeklarn, v Veliki Britaniji pa je znašala 100% zmogljivosti jeklarske industrije. Pri tem je treba upoštevati tudi to, da zmogljivost britanske jeklarske industrije stalno raste.

Vendar pa vsi ti uspehi nikanor ne pomenijo izključno samo britanskega uspeha. Zlate in dolarske rezerve so naraščale prav tako zaradi visokih cen volne, kakaa in drugih proizvodov šterlinskega področja, kot zaradi prodaj britanskega blaga in uslug na dolarska tržišča. Britanska trgovina je lahko kljubovala padcu gospodarske delavnosti v Združenih državah tudi zato, ker je evropsko povpraševanje glede na sprostitve mednarodne trgovine, izvedene v sodelovanju z Organizacijo za evropsko gospodarsko sodelovanje, izpolnil vrzel, ki je nastala s padcem ameriškega povpraševanja in prepredila padec surovin šterlinskega področja.

Dejstvo je, da je danes svet mnogo manj občutljiv za nazadovanje ameriške gospodarske delavnosti kot pa je bil leta 1947; kajti danes je mnogo manj odvisen od proizvodov dolarskega področja, kot je bil takrat. Razdejanje, ki ga je prinesla vojna, je popravljeno; ogromni viri vloženi v obnovo Evrope po vojni pa se pričenejo nositi prve velike dividende v obliki industrijskih izdelkov, ki lahko tekmujejo s tistimi z dolarskega področja. Britanski uvoz z dolarskega področja je danes manjši kot pa pred letom dni, tako n. pr. Velika Britanija danes sploh ne uvaža več jekla iz Združenih držav; ostale tujerazne šterlinskega področja pa kupuje kot pred letom dni. To pa nikanor niso posledice morebitne diskriminacije, temveč izbire med cenejšimi in bolj ugodnimi dobavnimi viri, s katerimi razpolasajo.

V okviru te splošne slike o povečanju gospodarske vitalnosti izven dolarskega področja pa pripada odlično mesto uspehom, ki jih je dosegla Velika Britanija. Lansko leto se je britanska industrijska proizvodnja dvignila za 7% ter na tej ravni tudi ostala. Lanani se je proizvodnja avtomobilov dvignila za 42%, traktorjev za 21%, bombazne preje pa za 12%. Vendar pa bi smelo celotne slike gledati zgolj v razni luči. K temu moramo omeniti tudi krivica, ki je v Veliki Britaniji že vsi poznajo, to je premog, katerega V. Britanija potroši več, kot pa producira.

Zaradi nedavnega povečanja zaupanja v funt šterling ter povečanja rezerv je naravno postala glavni predmet razgovorov zamenljivosti funta šterlinga. Nobenega dvoma ni, da se tako Vel. Britanija in šterlinsko področje približujeta zamenljivosti funta šterlinga. Pri tem pa se ne smemo oprjeti z vsjo silo in preveč zaželenke bilke, ki kaže smer v prevladujočem vetru. Zamenljivost funta šterlinga je resen načrt, ki se ga smemo lotiti le v okoliščinah, ki obetajo uspeh. Načrt pa bo uspešen le t. kar, kadar bodo izpolnjeni naslednji trije pogoji: 1) šterlinsko področje mora ohraniti zdrave finance. Glede tega se za zdaj ne moremo nič pritoževati. 2) Za izvedbo načrta morajo biti razpoložljive primerne rezerve. Tudi tukaj se položaj naglo izboljšuje. 3) Vse glavne države morajo sprejeti politiko o povečanju svetovne trgovine.

Strateško blago bodo ZDA kupovale predvsem doma

Iz pisma Guya Simsa Fitcha o novi politiki ameriške vlade glede nakupovanja strateškega blaga smo posneli naslednje:

Ker niso Zružene države le največji proizvajalec in potrošnik surovin na svetu, ampak tudi največji uvoznik, bo vsaka sprememba ameriške politike glede surovin nedvomno vplivala tudi na gospodarstvo drugih držav. Kar zadeva mnoge rudnine, je položaj naslednji: ZDA so dosegle in v mnogih primerih tudi že preokralele vnaprejšnjo določeno višino zalog rudnin. Po novem načrtu bodo svoje zaloge še povečale. Če pomislimo, da so zaloge že prevelike, je naravno, da so že dane zaskrbljeni tako domači kot tuji proizvajalci rudnin. Marsikateri ameriški proizvajalec so že izrazili zaskrbljenost zaradi morebitnega povečanja ameriških nakupov surovin v tujini. Skoro vsi proizvajalci rudnin v Ameriki in v tujini se bojijo, da ne bi ameriška vlada lepega dne neopredelovalo vrila na trg presežke svojih zalog. To bi lahko porazno vplivalo na tržišče in zmanjšalo povpraševanje ter s tem tudi znižalo ceno. Ali je ta strah upravičen?

Ameriška politika ne more v zvezi s tem velevažnim vprašanjem povzročiti nikakršne zaskrbljenosti.

Teden dni preden je predložil Kongresu svoj osnutek ameriške gospodarske politike, je Eisenhower napovedal, da bo ameriška vlada povečala nakup tako imenovanega strateškega blaga. V načrtu je važna podrobnost, ki zadeva gospodarstvo izven ameriških držav. Novi nakupi se bodo namreč v glavnem omejevali na področje Združenih ameriških držav. Ameriška vlada utemeljuje ta sklep, čes da bi izredni dogodki utegnili zapreti Američanom dostop do gospodarskih virov izven Amerike. Amerika bo kupovala v tujini predvsem surovine, ki Zruženiim ameriškim državam primanjkujejo ali jih te sploh nimajo. Ravnatelj urada za Obrambo mobilizacij v Flemingu je porajmil, da po novem načrtu

za nakup strateškega blaga bo Amerika kupovala novih 45 vrst blaga; nakupi obsegajo v celoti 75 raznih artiklov.

Ameriška vlada bo storila vse, kar bo v njeni moči, da se ohrani stalnost cen na tržišču. Nakupi in razpoložljivost surovin, ki so redke in so strateške važnosti za ostvaritev ameriških zalog surovin, ne bodo smeli vplivati na tržišče niti v primeru, če bi prišlo do velikih presežkov zalog. Vlada je prizadete obvestila na pr., da presežkov kositra, ki jih cenijo na okoli 4700 ton — kar zadošča za kritje potrebe za eno leto — ne bo vrila na svetovni trg. Ukrepi ameriške vlade so v zadnjem času vsekar pripomogli k ojačenju tako notranjega kakor mednarodnega tržišča. V zadnjih mesecih se je povečalo povpraševanje po surovinah.

Razvoj industrije v Sloveniji

V Ljubljani se je šestel odbor za gospodarstvo republiškega zbora ljudske skupštine LR Slovenije, ki je pod predsedstvom Ivana Mačka razpravljal o odborovemu poslovanju ter o razvoju družbenega plana v prvih treh mesecih tega leta.

Dr. Marjan Breclj, podpredsednik izvršnega sveta LR Slovenije je poročal o izpolnjevanju družbenega plana. Zaradi pomankanja električne energije ni proizvodnja v prvem četrtletju 1954 dosegla višine proizvodnje lanskega leta v istem razdobju. Položaj v aprilu in maju se je tako zboljšal, da bi močje dosegl v letošnjem letu lanko proizvodnjo, v nekaterih panogah pa jo prekoračili.

ANGLO-SOVIJETSKI DOGOVOR O RIBOLOVU

Sovjetska vlada je obvestila Veliko Britanijo o osvojenosti pripravljene pogodbe o ribolovu iz leta 1930, ki izteče prihodnji mesec. Sovjetska vlada je ta dogovor v začetku lanskega leta odpovedala, a ga nato znova podajljala do julija 1954. Sedaj bi ga podajljala za eno leto. V Londonu upajo, da bodo v prihodnjem letu lahko dosegli sklenitev novega dogovora o ribolovu med Združenimi kraljevstvom in Sovjetsko zvezo. Dogovor iz leta 1930 daje britanskim ribičem pravico, da ribarijo vse do treh milj ob sovjetskih obalah. Sovjetska vlada navadno zahteva veliko globljo mejo za označevanje svojih teritorialnih vod.

VIŠJE POSTNE PRISTOJBINE V NEMČIJI bodo uvedli 1. julija. Pristojbina za tisk je bila povišana od 4 na 7 penigov, za majhne pakete pošiljke od 60 na 70, telefonski razgovor na daljavo do 300 km stane 3,32 DM.

Britansko-jugoslovanska izmenjava

V prvih štirih mesecih letošnjega leta se je britanski izvoz v Jugoslavijo povečal po vrednosti za več kot milijon funtov šterlingov na 3.11 milijonov funtov šterlingov (proti 2 milijona funtov šterlingov v istem razdobju lanskega leta). V istem razdobju pa je britanski uvoz iz Jugoslavije padel ob 3.04 milijonov funtov šterlingov v lanskem

letu na 2,51 milijona funtov šterlingov v prvih štirih mesecih letošnjega leta. Britansko trgovsko ministrtvo navaja naslednji pregled anglo-jugoslovanske trgovske izmenjave v prvih štirih mesecih lanskega in letošnjega leta za posamezne vrste blaga v funtih šterlingih:

Britanski uvoz iz Jugoslavije	1953		1954	
	1953	1954	JANUAR - APRIL	1954
Zitarice		443.516		
Krma	33.495	13.031		
Les	1.808.492	700.716		
Razna tekstilna vlakna in odpadki		2.844		
Osnovne pisane kovine	545.083	258.775		
Izdelki iz lesa in plutovine, razen pohištva	212.288	180.957		

Britanski izvoz v Jugoslavijo	1953		1954	
	1953	1954	JANUAR - APRIL	1954
Kemikalije	229.736	220.471		
Gumijasti izdelki	73.902	169.075		
Železo in jeklo	50.777	118.104		
Osnovne pisane kovine	104.322	62.644		
Kovinski izdelki	71.922	182.508		
Strojni izdelki	544.661	814.001		
Električni stroji in oprema	273.137	518.025		
Cestna vozila in letala	125.533	541.415		
V poštnih paketih poslano blago	132.230	148.080		

be črne in barvaste metalurgije 29%, na proizvodnjo papirja 23,5%; ostali krediti pa na premogovno, naftno in strojno industrijo.

POSOJILA ZA GRADNJO STANOVANJSKIH HIŠ. Na podlagi nove odločbe izvršnega sveta vlade v Beogradu bodo uslužbenici in delavci v Jugoslaviji lahko prejeli od Narodne banke dolgoročna posojila za gradnjo oziroma dograditev stanovanjskih hiš proti odplačilu v 30 letih in plačilu 1% obresti. Posojilo ne bo moglo biti višje od 8000 dinarjev za 1 kv. meter gradbene površine, ako počje za zida nje hiše s kanalizacijo in vodovodom, oziroma 6000 dinarjev za kv. meter, ko prosilec ne bo izvršil kanalizacije in napeljav vodovoda. Skupno lo posojilo lahko dosegl 500.000 dinarjev za posameznega prosilca. Posojila bodo odplačevali v polletnih obrokih. Koristniki bodo oproščeni davka na dohodek za dobo 30 let. Narodna banka bo podeljevala posojila tudi za popravila zasebnih stanovanjskih hiš, ki niso vključene v stanovanjsko skupnost, in to v primeru, če prosilec stanuje v hiši, ki je potrebna popravila. Posojila za popravilo hiš lahko dosežejo najvišjo vsoto 100.000 dinarjev, rok za povračila znaša 7 let, obrestri pa 2%.

Med Holandijo, Dansko in Rusijo

Holandrska gospodarska revija »Mednarodna trgovina« je razpisala anketo o glediščih holandskih gospodarstvenikov glede trgovinske izmenjave s Sovjetsko zvezo in njenimi zaveznici. Vedeči predstavniki holandskega zasebnega gospodarstva so se soglasno izrekli za razširitev gospodarskih zvez z vzhodnimi državami. V Holandiji so nedavno tudi objavili uradno spomencico, v kateri se prav tako naglašata potreba po tesnejših trgovinskih zvezah s Sovjetsko zvezo. Na tihem pripravljajo zdaj holandska vlada posebno trgovinsko odposdanstvo, v katerem bi bilo 15 predstavnikov holandskega gospodarstva in ki bi odgovarjalo v Moskvo.

Holandrska ruska trgovinska pogodba je bila 28. aprila podajljana do 31. aprila 1954. Holandski gospodarski krogi ugotavljajo, da je Anglija v preteklem letu uvozila iz ZSSR 28.000 ton prvovrstnega mangana, letos bo uvozila iz Rusije 100.000 ton surovega železa. Velike količine kroma, mangana in nafte bodo iz Rusije uvozile Finska, Islandija, Francija, Švedska, Norveška, Italija in Belgija. Rusi polagajo veliko važnost na kakovost blaga, ki ga uvozijo. hkrati pa tudi na morebitno politično korist.

V kratkem odpotuje v Moskvo danski minister za gospodarstvo Jens Otton Krag, ki se bo tako odzval povabilu sovjetske vlade. V danskih vladnih in gospodarskih krogih so po poročilih nemških listov zadovoljni z razvojem trgovinske izmenjave s Sovjetsko zvezo. Lansko leto je Danska uvozila v Rusijo za 144 milijonov kron blaga (prejšnje leto 86 milj.), uvozila pa je iz Rusije 58 milijonov ton (prejšnje leto za 77 milj.). V prvem četrtletju leta 1954 so Danči izvozili v Rusijo za 67,5 milj. kron blaga (prejšnje leto v istem razdobju samo za 1,5 milj. kron), uvozili pa so letos za 41. lani za 20,8 milj. kron.

BOJ ZA RIŽ, GUMI IN CINA

Gospodarsko ozadje napetosti v Južni Aziji

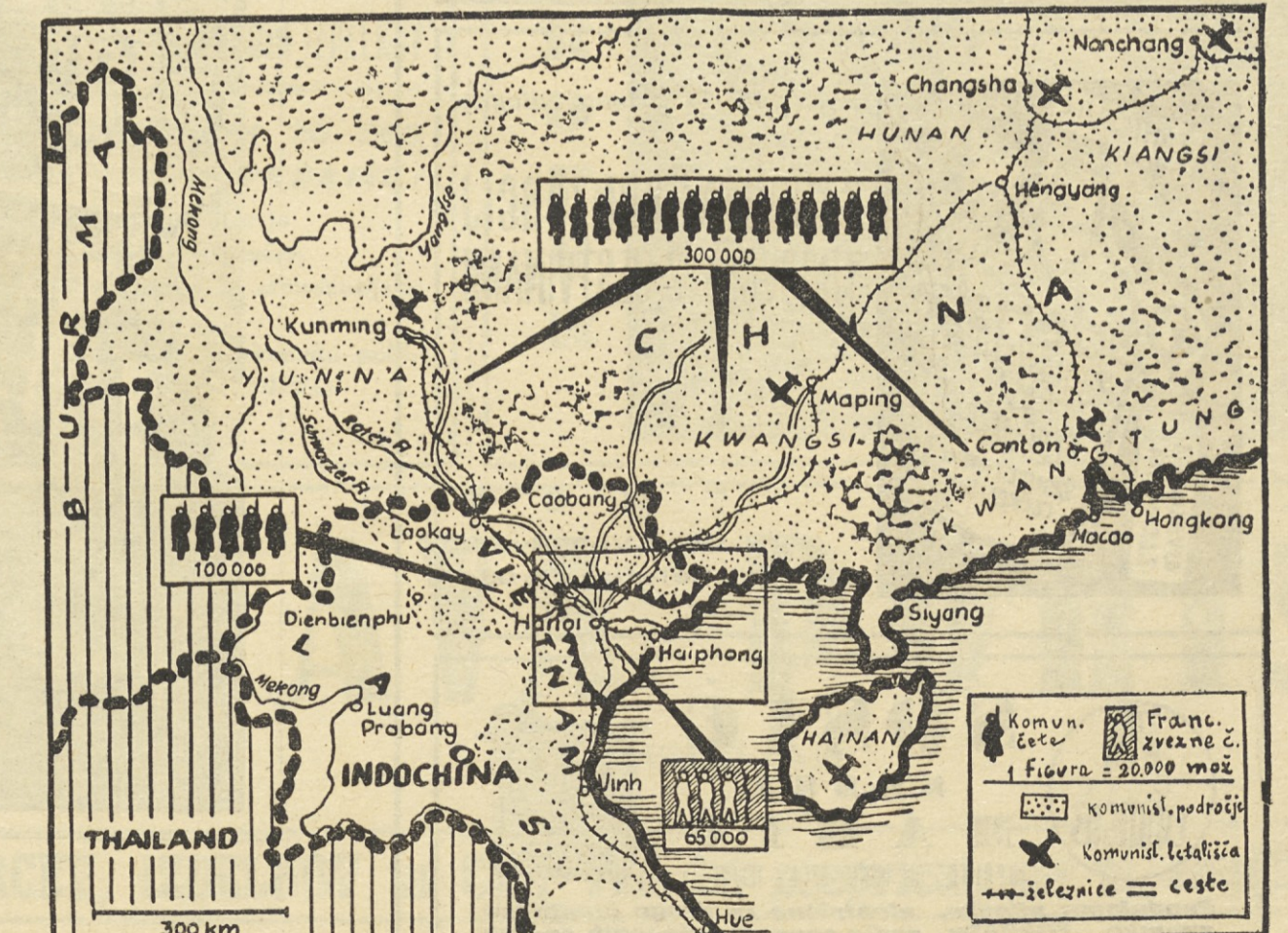
Ko so Angličani proti upornikom v Malaji poslali gem. Tempelja, je neki ameriški list povsem iskreno zapisal: General je bil poslan v Malajo, da reši gumi in cin za Britansko državno skupnost, ki zanje prejema dolarje. List je hotel reči: General Tempel je moral zdrobiti uporniško gibanje, da bodo Anglični še nadalje lahko prodajali malaški gumi in cin za dolarje.

V Indokini so Francozi vložili mnogo denarja, vendar so se po osmih letih vojevanja že sprizrijali, da prepuštilo deželo Indokitajcem. Zdaj iščejo le časten izhod, da bi le dosegli mir. Indokitajcem so pripravljene priznati svobodo in jim ponujajo življenje pod skoraj neviđnim okriljem Francoske zveze, ki bi jo tvorile indokitajške države, se pravi Vietnam, Laos in Kambodža. (Kambodža se razprostira v južnem predelu Indokine, ki ga na našem zemljevidu ni videti.)

Prav tako kakor Malaja je važna tudi Indokina za gospodarske vidike. Prav iz tega razloga bi radi hoteli ohraniti svoj vpliv nad njo. Francozi, toda iz istega razloga bi hoteli Kitajci raztegniti svojo oblast nad Indokino in dalje proti jugu. Ob Tonkinskem zalivu, kjer se zdaj še drži francoska vojska, pridelajo 55% svetovnega pridelka riža; izvoz riža iz te dežele dosegl 3/4 svetovnega izvoza. Indokina ni bogata samo z rižem. V Indokini, Tajlandiji (Siamu), Burmi, Malaji in Indoneziji pridobijo tudi 55% svetovnega pridelka naravnega guma. Tem se pridružujejo še druga naravna bogastva: premog, petrolej, boksit, mangan in tungsten. Kitajska, ki se zdaj industrializira, si si rada zagotovila dostop do teh naravnih bogastev. Ako pristajejo še Filipine, dobimo 170 milijonov ljudi, ki so do zdaj slabo živeli in bi radi sami bolj izkoriščali ta obilna bogastva narave. Povsem naravno je, da radi tudi za prožjem sledijo tistemu, ki jih je prepričal, da jim prinaša boljše življenje in svobodo. Geslo »Azija Azijcem!« vedno bolj vžiga.

Zahodne evropske sile in Amerika zahtevajo od Kitajcev in Rusov, da zavestijo svoj vpliv, da bi uporniško gibanje prenehalo tudi v državah izven Indokine.

Legla Indokine je izredno važnega strateškega pomena. Med zadnje vojne so Japonci najprej zasedli Indokino, od koder so prodirali v sosedne države proti jugu. Prav iz tega razloga se za usodo Indokine zanimajo zdaj zlasti Američani, ki notejo stati ob strani in organizirajo skupno obrambo proti uporniški gibanju. Indokitajski riž je važen tudi za Japonce. Kitajci bi radi pridobili Japonce na svojo stran v indokitajskem vprašanju. Kitajski trgovski minister ponuja Japoncem razne ugodnosti; tudi Rusi se kažejo pripravljene, da bi Japoncem ugodile glede njihove želje, da bi japonski ribiči lahko lovili riše ob sibirski obali.

Pogled na ta zemljevid nam razodeva kritičen položaj francoske vojske v Indokini. Država Vietnam, ki je poleg Laosa in Kambodže sestavni del Indokine, je po večini že v rokah uporniškega generala Vietminha; njegovim četam krije hrbet kitajska vojska. Ta se še ni zganila, pomaga pa upornikom s pošiljanjem orožja. Ako bi se Kitajci zgrabili za orožje, bi posegla vmes Amerika. Francoska vojska in vojak vietnamskega cesarja se držijo še v zobečistem trikotju ob morju, kjer je tudi mesto Hanoi.

Mnenje

Trst — obče zdravilo za notranje bolezni Italije

Pogosto naletiš v zahodnih listih in v izjavah politikov na dokaj čudno mnenje, da se namreč dajo od Jugoslavije izbiti nove in nove koncesije glede tržarskega vprašanja, ker vlada v Jugoslaviji močna vladavina, ki se ji ni treba ozirati na javno mnenje in ki torej z lahkoto vsili jugoslovanski javnosti še tako nepopularne sklepe glede domačih ali zunanjih zadev. Na drugi strani pa je treba imeti do Italije vse obzire in ugoditi italijanski vladi v vsakem pogledu, sicer ta lahko pade pod pritiskom javnega mnenja. G. Pella je oktobra lanskega leta s takšno taktiko teslil od Amerike in Anglije znani oktoobrski sklep, da se uprava cone A prepusti Italiji. Nič zato, ako je nato spodrsnil ob notranjih italijanskih vprašanjih in padel, kljub veliki koncesiji, ki jo je vseval ob oktobrski sklep.

Tako je anglo-ameriška diplomacija napravila iz Trsta občil lek za zdravljenje vseh italijanskih notranjih bolezni: politične, gospodarske in socialne narave. S Trstom se lahko zdravijo vse bolezni, ki razjedajo italijanski organizem, kakor so asociatni odnosi med delodajalci in delavci, brezposelnost, preobčudenost, prepad med aristokracijo in nižjimi sloji, birokracija, davčni pritisk itd. Zdalj n. pr. se pišejo, da zahteva italijanska diplomacija, da se mora vprašanje proste luke ali proste cone v Trstu, ali pa skupne uprave tržarskega pristanišča med Jugoslavijo, Italijo in Avstrijo prepustiti dobri volji Italije. Od nje ni mogole zahtevati, da bi se to vprašanje rešilo že zdaj, se pravi v razgovorih z Jugoslavijo, ker bi to zadelo preobčutilivo javno mnenje in Italiji.

Igra z javnim mnenjem v Italiji je preočitna, da bi ji zahodna diplomacija smela nasesti. Občutiljivost italijanskega javnega mnenja o tržarskem vprašanju je bila ustvarjena popolnoma umetno s tiskom in obstoji tudi samo v tisku. Svoj vid italijanska javnost pred seboj vrsto drugih važnejših notranjih vprašanj, ki smo jih prakraker omenili in ki rečejo res globoko v italijansko narodno telo. Poleg vsega se dajo vladne krize aranzirati. Podčlenjevali bi politične sposobnosti italijanskih državnikov, ako bi trdili, da niso sposobni takšnih braur; zakaž bi sicer grozili od časa do časa z ostabko rimske vlade!

In kako je z jugoslovanskim javnim mnenjem? Mar imajo jugoslovanski državniki res opravka samo s čredo ovc? Prepričani smo, da niti državnik s takšno popularnostjo, kakor je pred sedemdeset leti imel Bismarck, ni mogel vsiliti jugoslovanski javnosti takšne rešitve tržarskega vprašanja, ki bi jo jugoslovanski narodi občutili kot ponižanje. Preveč so morali trčtovati in skupni borbi z zavezniki, da bi lahko sprejeli nove žrtve samo, da bi bilo ustrezno koplehnosti drugih, ki jih ni videti konca.

Skrb za ohranitev miru in tem predelu Evrope nalaga predstavnikom zahodnih držav v Beogradu dolžnost, da pravilno obveščajo svojo vlado o resničnem razpoloženju v Trstu, ki predstavlja jo ustrezno zunanja ministrstva, da pravilno obveščajo svoje ministre o razpoloženju v Trstu, ki odklanja priključitvijo Italiji in zahteva internacionalizacijo vsaj mesta in luke, da bi se tržarsko gospodarstvo lahko svobodno razvilo ob naslovitvi na svoje naravno zaledje. Dolžnost anglo-ameriških političnih svetovlancev obveščajo v Beogradu pred 29. marcem leta 1941. Prav tako je dolžnost ameriških in angleških političnih svetovlancev v Trstu, ki predstavlja jo ustrezno zunanja ministrstva, da pravilno obveščajo svoje ministre o razpoloženju v Trstu, ki odklanja priključitvijo Italiji in zahteva internacionalizacijo vsaj mesta in luke, da bi se tržarsko gospodarstvo lahko svobodno razvilo ob naslovitvi na svoje naravno zaledje. Dolžnost anglo-ameriških političnih svetovlancev obveščajo v Beogradu pred 29. marcem leta 1941. Prav tako je dolžnost ameriških in angleških političnih svetovlancev v Trstu, ki predstavlja jo ustrezno zunanja ministrstva, da pravilno obveščajo svoje ministre o razpoloženju v Trstu, ki odklanja priključitvijo Italiji in zahteva internacionalizacijo vsaj mesta in luke, da bi se tržarsko gospodarstvo lahko svobodno razvilo ob naslovitvi na svoje naravno zaledje. Dolžnost anglo-ameriških političnih svetovlancev obveščajo v Beogradu pred 29. marcem leta 1941. Prav tako je dolžnost ameriških in angleških političnih svetovlancev v Trstu, ki predstavlja jo ustrezno zunanja ministrstva, da pravilno obveščajo svoje ministre o razpoloženju v Trstu, ki odklanja priključitvijo Italiji in zahteva internacionalizacijo vsaj mesta in luke, da bi se tržarsko gospodarstvo lahko svobodno razvilo ob naslovitvi na svoje naravno zaledje. Dolžnost anglo-ameriških političnih svetovlancev obveščajo v Beogradu pred 29. marcem leta 1941. Prav tako je dolžnost ameriških in angleških političnih svetovlancev v Trstu, ki predstavlja jo ustrezno zunanja ministrstva, da pravilno obveščajo svoje ministre o razpoloženju v Trstu, ki odklanja priključitvijo Italiji in zahteva internacionalizacijo vsaj mesta in luke, da bi se tržarsko gospodarstvo lahko svobodno razvilo ob naslovitvi na svoje naravno zaledje. Dolžnost anglo-ameriških političnih svetovlancev obveščajo v Beogradu pred 29. marcem leta 1941. Prav tako je dolžnost ameriških in angleških političnih svetovlancev v Trstu, ki predstavlja jo ustrezno zunanja ministrstva, da pravilno obveščajo svoje ministre o razpoloženju v Trstu, ki odklanja priključitvijo Italiji in zahteva internacionalizacijo vsaj mesta in luke, da bi se tržarsko gospodarstvo lahko svobodno razvilo ob naslovitvi na svoje naravno zaledje. Dolžnost anglo-ameriških političnih svetovlancev obveščajo v Beogradu pred 29. marcem leta 1941. Prav tako je dolžnost ameriških in angleških političnih svetovlancev v Trstu, ki predstavlja jo ustrezno zunanja ministrstva, da pravilno obveščajo svoje ministre o razpoloženju v Trstu, ki odklanja priključitvijo Italiji in zahteva internacionalizacijo vs

PO SVETU

ITALIJA NA STARI POTI.

Obisk predsednika Titu v Grčiji se je zaključil z važnim diplomatskim uspehom balkanskih narodov. Grška vlada je namreč potrdila jugoslovansko-turški dogovor, naj se sporazum o prijateljstvu med Jugoslavijo, Grčijo in Turčijo, ki je bil sklenjen lanske leto, spremeni v pravo vojaško zvezo. Balkanski narodi bodo združeno nastopili proti vsakomur, ki bi jih hotel napasti. Takšni vojaški pogodbi nasprotuje Italija. Z njo bi se sprijaznila samo v primeru, ako bi se prijetilo tržaško vprašanje ne pivati, da se ji izročila ona A. Balkanske države so Italijo prehitele ter sklenile, da bodo dokončno podpisale pogodbo o vojaški zvezi, ko se v kratkem sestanje zunanji ministri balkanskih držav v Beogradu. Ni dvoma, da se je zunanji ugod Jugoslavije po tem sklepu dvignil. V Londonu in Washingtonu so s tem napredkom na Balkanu zadovoljni vendar bi radi, da bi se čim prej rešil tudi spor zaradi Trsta. Najprej naj bi dosegli, nato bi mogoče, sporazum glede Trsta, nato bi poprisal še pogodbo o balkanski zvezi. Vendar je prav malo verjetno, da bodo balkanske države čakale na rešitev tržaškega vprašanja. Ves razvoj kaže, da Italija ne bo uspeša s svojimi zavlačevanjem in metanjem polen pod noge. Zgodovina bo pokazala, da je ta njena politika zgrešena. Bolj pametno bi bilo, da bi se približala balkanskim narodom in končno priznala, da niso več nedorasi neobjavljeni, ki jih morajo voditi velike države. Namesto tega poskušaj vplivati na Ameriko in Anglijo, da bi ti državi pritislili zlasti na Beograd. — Na predlog grške vlade bodo balkanski narodi ustanovili posvetovalno skupščino, v kateri bo enako število Jugoslovancov, Grčkov in Turkov. V skupščini je bodo balkanski narodi posvetovali o važnih skupnih zadevah. Ta skupščina bo podobna posvetovalni skupščini zahodnih evropskih držav v Strasbourgju v Franciji.

O tržaškem vprašanju se zdaj pogajajo

v Londonu. V imenu italijanske vlade nastopa poslanik Brosio, ki je prišel pred na posvetovalne v Rim, Anglija in Amerika sta italijanski vladi izročili načrt za sporazum, knjižnega bi bila pripravljena sprejeti Jugoslavija. O tem načrtu smo že poročali. Italiji bi priznali upravo nad cono A in Trstom, vendar bi se meja nekako popravila v korist Jugoslavije. Cona B bi pripadla Jugoslaviji. Jugoslavija bi želela, da bi bil sporazum dokončen, medtem ko se Italijani nečejo za vedno odpraviti cono B. Po pisanju beograjske »Borbe« ne vztraja Jugoslavija več pri tem, da bi moral biti sporazum dokončen, pač pa zahteva, da bi zahodne sile svečano izjavile, da ne bodo več podpirale Italije v njenem stremljenju, da bi se polastila cona B. Ako bi prišlo do začasnega sporazuma, bi se Jugoslavija ne odrešla dokončno svojim pravicam glede Trsta.

»BOMBA LAURO«. Neapeljski župan

Achille Lauro, predsednik monarhistične stranke, je na zborovanju svojih pristavec v Neaplu razbil stranko in ustanovil novo pod imenom »Monarhistična ljudska stranka«. Prava bomba v italijanskem političnem življenju, kakor poročajo iz Rima. Bogataš Lauro, ki je lastnik močnega trgovskega mornarice, je v lastnih denarjem vzdrževal 92 sekcij monarhistične stranke. Sprl se je v glavnih tajnikom stranke, nekdanjim učiteljem Covellijem. Lauro je mnenja, da morajo monarhisti podpreti demokratično vlado in sodelovati z demokrati; začasno naj priznajo republiko. Glasuje naj za evropsko obrambno skupnost. Demokratična vlada je bila Lauro za njegovo podporo hvaležen; dajala je denar neapeljski občini in podpirala Laurovo trgovsko mornarico. Covelli je postavil demokratični vidlj bolj trdo zahtev; tudi ni bil nasproten sodelovanju z neofašisti. Ker je demokratična vlada odbila njegove zahteve, je Covelli pomagal zrušiti De Gasperijevo in Fanfanijevo vlado. V zadnjem času je monarhistična stranka, ki je bila močna zlasti v južnih krajih in dosegla vrhunec pri parlamentarnih volitvah, zgubila okoli 40 odst. svojih pristavec. To so pokazale občinske volitve. Mnogo njenih pristavec je glasovalo za komuniste in socialiste.

Konferenca v Zenevi bo konec.

Mednarodna konferenca v Zenevi ki bi morala dokončno skleniti mir v Koreji in premirje v Indokini, kjer še vedno teče kri med Francozi, povezanimi s četami vietnamskega cesarja, in Hošiminhovimi uporniki, se bliža koncu. Med zahodnimi silami (Ameriko, Anglijo in Francijo) ter Kitajci in Rusi ni prišlo do sporazuma. S tem še ni rečeno, da se bo v Koreji, kjer vlada premirje, zopet pričela vojna, pač pa ostanejo tam čete Organizacije združenih narodov, predvsem ameriške; spravo naj bi skušala najti prav ta usanova. O Indokini ne bo mogoče za zdaj najti sporazuma, ker hočejo Hošiminhove čete poprej zavladati v vsem Vietnamu.

Churchill in Eden pojeta v Ameriko.

Predsednik angleške vlade in zunanji minister obiščeta v kratkem Združene ameriške države. Angleži poskušajo še vedno najti sporazum med Ameriko in Rusijo oziroma Kitajsko glede Indokine in Koreje. Ako v tem ne uspejo, pride do vojaškega sporazuma med zahodnimi državami, ki naj bi preprečil širjenje uporniškega gibanja v Južni Aziji.

Francoska vlada, ki ji je predsedoval

Laniel, je morala odstopti, ker ji je skupščina s 305 proti 293 glasovom odredila zapornico glede politike v Indokini. Novo vlado sestavlja Mendes-France, ki je že izansko leto zaman poskušal srečo. To bo 19. vlada po vojni.

NEMSKI KONKORDAT JE SE VELJAVEN.

Nemški poslanik v Vatikanu dr. Wolfgang Jaenicke je izjavil predstavnikom nemškega tiska v Rimu, da je konkordat, ki ga je leta 1934 sklenila Hitlerjeva vlada z Vatikanom, še veljaven.

AMERIŠKA POSLANICA V RIMU

Mrs. Clare Booth Luce se že nekaj dni zdravi v Spau v Franciji. Kjer je zdravlivo z blatnimi kopeli in masažo proti revmatizmu. Na zdraviljenju ostane 12 dni, na kar se vrne v Rim.

TECAJ DINARJA.

Na obračunskem mestu v Ljubljani je dinar 11. junija notrial: ameriški dolar 936 dinarjev, angleški funt 2409, 100 zahodnih nemških mark 20.282,47, 100 belgijskih frankov 2400, 100 francoskih frankov 273,37, 100 švicarskih frankov 18.676, 100 italijanskih lir 135,72, 100 STO 131, 100 holandskih florintov 21.450.

MEDNARODNA TRGOVINA

NOVE CENE PREGOJA V ITALIJI.

Od 1. junija 1954 veljajo v Italiji nove cene pregoja. Cene veljajo za cif, in sicer je treba cene za pristanišča ob Južnem Tirenskem morju povisati za 100 lir pri toni, za ostala pristanišča ob tem morju kakor tudi na Siciliji in Sardiniji pa za 260 lir. Za vsa ostala pristanišča je treba ceno povisati za 700 lir, za ameriški premog, za ostale vrste pa za 600; samo za poljski ostane dosedajni povišek 400 pri toni. Ameriški pogonski premog tout venant 9350 lir za tono, plinski premog 9.500 za koksanje 9900 angleški antracit (nač 80 mm) 15.950, od 30 do 80 mm 16.580, od 10 do 30 in od 25 do 45 mm 17.300; pogonski premog (Cardiff) 11.950, nad 80 mm 11.950, Yorkshire 11.550, slabe vrste 11.100, East Middleton 11.300, Scotland 10.850, tretje vrste 10.200 lir. *Rasa za cif jadranska pristanišča od 10 do 12 mm 7500, od 0 do 11 mm 6500.* Ruski antracit nad 25 mm 14.950, Nemski antracit 1. po suhem, orehovec 1 17.700, 2 18.850, pogonski premog nad 80 mm po morju 11.150, po suhem 12.500, orehovec 11.150 do 12.500, Poljski premog nad 30 mm po morju 11.250, od 10 do 30 mm 10.650.

ZA CENEJSI PREGOJ V FRANCII.

Francoska vlada namerava znižati cene premoja za 10 do 15%.

Več cementsa v Italiji.

Proizvodnja cementsa bo v Italiji v letu 1954 dosegla 8 milijonov 700.000 ton, medtem ko je lanske znašala 8.030.000. Proizvodnja bo narasla zlasti v Južni Italiji, kjer so pričele obratovati nove cementarne v Bagnoliu in Kataniji. Zmožljivost cementarne je letos narasla za 25 odstotkov v primerjavi z lanko.

ČESKOSLOVANSKA RAZSTAVA NA MILANSKEM SEJMU

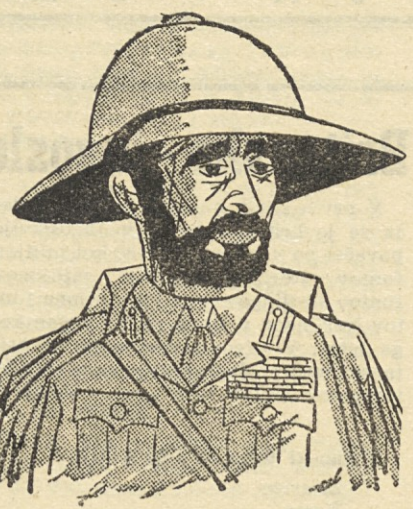
je obsegala površino 1400 kv. metrov; 300 kv. metrov je bilo v »Palacu narodov«, 700 kv. metrov je bilo posvečeno razstavi kmetijskih strojev in 400 tekstilnim in raznim drugim strojem.

IZREDNA ŽITNA LETINA V MAROKU.

V Maroku bodo pridelali okoli 11 milijonov stotov pšenice, in sicer 6 milijonov in pol trde in 4 in pol mehke. Če od lanske žetve je ostalo podlrgri milijon stotov, to da ne vedo kam z žitom. Izredno dobra letina bo tudi za jecmen (17 milijonov ton).

DRAZJE ŽIVLJENJE V FRANCII.

Zaradi slabega vremena se je indeks cene na debelo v Franciji dvignil od 136,8 v aprilu na 139,9 v maju (osnova 1. 1949 — 100); indeks življenjskih stroškov v Parizu od 142 v aprilu na 144,2 v maju.

Poročila iz New Yorka pravijo, da

ni bil v krogu Organizacije združenih narodov še noben državni poglavar tako toplo sprejet kakor abesinski cesar Haile Selassie. Globok vtis je napravila zlasti njegova izjava, da je Zveza narodov propadla, ker ni zavrnila Abesinije pred napadom Musolinijevih osvajalnih čet. Naglasil je potrebo po skupni obrambi držav v primeru napada. Zavaljal je se Organizaciji združenih narodov, da je podprla Abesinijo in pripomogla k združitvi med nekdanjo italijansko kolonijo Eritrejo in Abesinijo. Predsednik Tito je povabil abesinskega cesarja v Jugoslavijo. Cesar je sprejel povabilo, Jugoslavijo obišče proti koncu meseca julija. Na tiskovni konferenci v Beogradu je predstavnik zunanega ministrstva namignil, da bo maršal Tito verjetno vrnil obisk abesinskemu cesarju, se pravi, da bo obiskal Abesinijo. Iz ZDA pojde Haile Selassie v Kanado in Mehiko. V Ameriki je prošil za posojilo 100 milijonov dolarjev, da bi Abesinija lahko izkoristila ležišča urana.

Turizem

HOTEL »KOROTAN«

ob Vrbskem jezeru (v Sekiri) so odprli 12. tega meseca.

MAJ JE IZGUBLJEN.

Slabo vreme v maju in prve dni junija je pokvarilo turistično sezono tudi v Italiji, kjer se ob morju začelja že v maju. Veliki hoteli ob Jadranskem morju okoli Riminija so zgubili po 3 zmeane. (Navadno se turisti menjajo vsakih 14 dni). Konec maja je na Južnem Tirskem v Meranu še snežilo. Tujscev sploh še ni bilo.

Z TURIZMOM je povezana vrsta

raznih delavnosti, na katere človek ne bi niti mislil. Tako n. pr. so tapetniki in trgovci z zimo in morsko travo precej odvisni od lepega vremena in razvoja turizma. Lepo vreme spodbujata gospodinjke, da si dajo pripraviti domačo opremo, fotelje in žimnice. Lepo vreme pospešuje turizem. Ako računajo hotelirji na dober obisk, se pripravijo za obnovitvijo in povečanje hotelske opreme, kar prinaša seveda zaslužek tapetnikom in trgovcem z opremo. Posledice slabega vremena so se v Trstu čutille tudi na tem področju. Tapetniki in te vrste trgovci so imeli letos manj dela.

ZASEBNI AVTOMOBILSKE CESTE.

Turizma brez sodobnih avtomobilskih cest si ni mogoče zamisliti. V Švici so prišli na misel, da bi se dala pospešiti gradnja avtomobilskih cest tako, da bi jo prepustili zasebnim pobudi. Ceste bi gradili z zasebnim kapitalom, nato bi za vožnjo po teh cestah pobirali posebne pristojbine.

AVTOMOBILSKIH NESREČ

na železniških prehodih je še vedno mnogo. Navadno jih povzročajo nepazljivost soferja, njegova utrujenost ali nepravilna presoja brzine vlaka. Pri prehodu ima seveda prednost vlak pred avtomobilom. Da bi preprečili nesreče, odstranjujejo v Zahodni Nemčiji zlasti prehode na isti višini (ceste in železnice) ter gradijo podvoze ali nadvoze. Računajo, da bi v Zahodni Nemčiji potrešili 40 do 50 milijard mark (1 marka velja okoli 150 lir), ako bi hoteli odpraviti vse prehode na isti višini.

PROMET v pristanišču

Ladijski promet skozi tržaško pristanišče

med 24. majem in 7. junijem je bil naslednji:

ITALIJANSKE IN TRZASKE LADJE

»Elbae« je priplula iz Piombina z 2.900 t litega železa in železne rude in se vrnila z 250 t. »Città di Messina« je prispela iz Valence s 39 t in se vrnila z 19 t. »Maria Cristina D.« je priplula iz Ras Tanura 16.475 t surovega olja in odplula v Tripolis prazna. »Pennsylvania« je priplula iz Tripolisa 10.193 t surovega olja in se vrnila prazna. PRIPULJE SO: »San Dona« iz Port Nogara prazna. »Otranto« iz Carigrada s 770 t. »Risano« iz Bombaja z 273 t železne rude, »Vallentina« iz Iskenderuna s 1150 t, »Ermenegilda« iz Benetk prazna. »Rinnucio« iz Benetk prazna, »Ambras« iz Kalkute z 875 t, »Friediana« iz Iskenderuna s 1000 t kroma, »Generoso« iz Staxa z 2.460 t fosfatov, »Tria« iz Rotterdam prazna. »Barletta« iz Carigrada z 76 t, »Espetia« iz Bejruta s 374 t, »Manuela« iz Pireja prazna, »Nuovo Arno« z Reke prazna, »Sant'Antonio« iz Benetk prazna, »Sifing« iz Ackaja s 7.250 t železne rude, »Maria Carla« iz Genove s 50 t, »Enric« iz Aleksandrije s 450 t, »Valforita« iz Ancone prazna, »Nora« iz Benetk prazna; »Trevi« iz Bejruta z 210 t. ODPLULE SO: »Nereide« v Vancouver navotvorjena, »Bick« v Oran prazna, »Africa« v Capetown navotvorjena, »Boate« v Valenco prazna, »Deneb« v Alžir s 196 t, »Humanitas« v Norfolk prazna, »Messapia« v Larnako navotvorjena in se vrnila z 219 t, »Irmac« v Aleksandrijo navotvorjena, »Alcantara« v Perzijski zaliv prazna, »Uolino Vivaldi« v Kalkuto s 1120 t, »Stadium« v Pirej z 870 t lesa. »Campidoglio« v Bejrut, »Mar Libero« v Casso prazna, »Vittorio Z.« v Sant'Antioco prazna, »Giuseppe Marini« v Stratton prazna, »Teresa Cosulich« v Benetke prazna in se vrnila.

GRSKE LADJE

»Plotarkis Blessas« je prispela iz Tunisa s 126 t in odplula v Pirej s 550 t. »Maria« je priplula iz Stratona 3000 t železne rude, »Aristodimos« je prispela z Reke prazna, in doplula v Pirej s 150 t. »Astipaleas« je priplula iz Benetk prazna, »Kozaniz« je prispela iz Pireja s 60 t, »Rita« je odplula v Pirej navotvorjena, »Virginia« je odplula v Baltimor navotvorjena z magnezitom, »Achilleas« je priplula iz Pireja z 8 t.

IZRAELSKA

»Kinneret« je priplula iz Hajfe navotvorjena; »Nakshon« je priplula iz Hajfe s 329 t, NORVEŠKA »Astrid Elizabeth« je priplula iz Benetk prazna in odplula v Port Elizabeth navotvorjena v bencinom. EGIPTOVSKA »Ismailia« je odplula v Aleksandrijo s 1150 t, ARGENTINSKA »Rio Bermejo« je priplula iz Bahie Blanc s 6100 žitaric. ANGLEŠKA »Lucerne« je priplula iz Port Saída prazna, LIBANONSKA »Sirius« je odplula v Lattakijo navotvorjena, TURSKA »Aradaban« je priplula iz Smirne z 100 t, RUSKA »Sakhoma« je priplula iz Bahie Blanc 9.350 t žita. AMERIŠKA »Exporters« je priplula iz New Yorka s 1183 t in se vrnila v ZDA.

JUGOSLOVANSKE LADJE

JUGOLINIJA: »Dinara« je odplula 5. VI. na Bliznji vzhod s 1500 kub. m lesa in 300 ton blaga. »Srbijac« je prispela iz ZDA 7. VI. s 500 ton blaga, vrkala 100 ton in odplula 8. VI. na Reko. »Sarajevac« je priplula 7. VI. z Bliznjega vzhoda s 371 tonami, krca tovor; odplula bo 18. VI. na Reko. »Romanijac« je priplula 12. VI. iz Severne Evrope s 370 tonami blaga in odplula na Reko 12. VI. »Makedonijac« je priplula 18. VI. iz ZDA s 500 tonami blaga; vrkala bo tovor za ZDA. *Pričuje se prihod: »Titogradac« 18. VI. z Bliznjega vzhoda. »Črne gore« 25. VI. iz ZDA. »Romanijac« 1. VII. z Reke, ki bo vrkala tovor za Daljni vzhod.*

DINAR

DEVIZNI TECAJ V NEMCIJI.

Banka nemških dežel obravnava devize po naslednjih uradnih tečajih: 1 egiptovski funt 12,05 nemških mark G (Geld pomeni Kenar), 12,07 DM B (Biefd pomeni bismo), 100 italijanskih lir 0,671 DM G, 0,763 D MB; 100 jugoslovanskih dinarjev 1,398 DM G, 1,402 DM B; 100 portugalskih eskudov 14,59 DM G, 14,63 DM B; 100 grških draham 0,014 DM G.

POLOZAJ FRANCOŠKEGA FRANKA.

Pred izbruhom francoske vladne krize je bil položaj francoskega franka razmeroma ugoden, čeprav ni popustila zahteva po razvednotenju. Rezerve Francoske narodne banke so se povečale. Francoski frank je 4. junija notiral v Curihu 1,181, 11. junija pa 1,1737 švicarskega franka za 100 francoskih frankov. dolar je stal v Parizu 4. junija 360 frankov, 11. junija pa 362. V Parizu je naraslo povpraševanje po zlatu, kar spravljajo v zvezo tudi z neugodnim razvojem konferenca v Zenevi.

SIBKOST JUZNOAMERISKIH VALUT.

V tednu do 11. junija so nekatere južno-ameriške valute zopet nekaj zgubile na svoji vrednosti. V Curihu je 100 argentinskih pezov veljalo 16,50 švicarskega franka (teden poprej 18,50); 100 urugvajskih pezov je veljalo 31,50 (32,60) dolarjev; 100 krucerojev (Brazilija) 1,90 (teden poprej 2,05 dolarja). V Genovi je arg. pez veljal 14. junija 22,80 do 23,50 lire.

»Dinara« je bila zgrajena na Reki;

pogonski stroj je švicarski, Dopolnjujejo ga postranski holandski stroji. Ladja obsega 3.172 brutoregistrskih ton (1.724 neto), nosilnost pa znaša 4.080 ton. Poleg tovara lahko ladja sprejme še 12 potnikov. Poleg ostalega blaga za Abesinijo smo na krovu opazili tudi avtomobilsko prikolico jugoslovanske izdelave, namenjeno za družbo »Gostepotiop« v Adisababi. Proga bo trimesečna.

ELEKTRO-INŠTALACIJSKO PODJETJE
Ambrožič Milan
TRST, UL. BOCCACCIO ŠT. 10
Sprejemamo vsa popravila in naročila za nove instalacije vseh vrst električnih napeljav
Pokličite našo telef. šte. 29-322
Se pripravimo!

Autoservis
PREDSTAVNIŠTVO za nadomestne dele italijanskih, nemških in zavezniških avtomobilov ter nadomestnih delov za DIESEL motorje, pumpe, injektorje ter traktorje
TRST, ulica Gattari št. 7
Tel. 44120/92898

G. M. COLOMBIN & FIGLIO
UVOZ - IZVOZ
PLUTOVINE in IZDELKOV
Trst, Ulica I. della Croce 4
TEL. 94-570
Tigr. COLINTER - TRIESTE

F. SPADARO
SPEDIČIJSKA TVRDKA
SPECIALIZIRANA V LESNI STROKI
TRST - TRIESTE
VIA GHEGA ŠT. 2
TEL. 35-785 in 31-087
SCALO LEGNAMI - SERVOLA
TEL. 96-847
SCALO LEGNAMI - PROSECCO
PONTEBBA
VIA MAZZINI 49 - TEL. 59
Poštai predal 194
Telegr.: SPADSPEDIT

MAGAZZINI
TOLENTINO
TRieste - VIA XXX OTTOBRE 5
VELIKA IZBIRA
PLETENIN - NOGAVIC - SRAJČ - PERILA - KOPALNIH OBLEK
UGODNE CENE - ZAJAMČENO BLAGO!

Hotel «TURIST»
Ljubljana, Dalmatinova ulica 15 - Tel. 21-893, 20-129
Sodobno preurejen s 85 ležišči, lepo urejenim senčnatim vrtom in bifejem / Nadimo prvovrstna domača in tuja jedila ter sortirana vina / Odhlajen je samo 3 minute od železniške postaje / Obiščite nas, prepričali se boste!

TECHNA
IMPORT - EXPORT
TRST, UL. FABIO FILZI 17 I
Tel. 35-907 - Teleg: TECHNALUN
Zastopamo za Jugoslavijo razne industrije strojev, orodja in tehnična materiala
Vršimo vsakovrstne izvozne in uvozne operacije

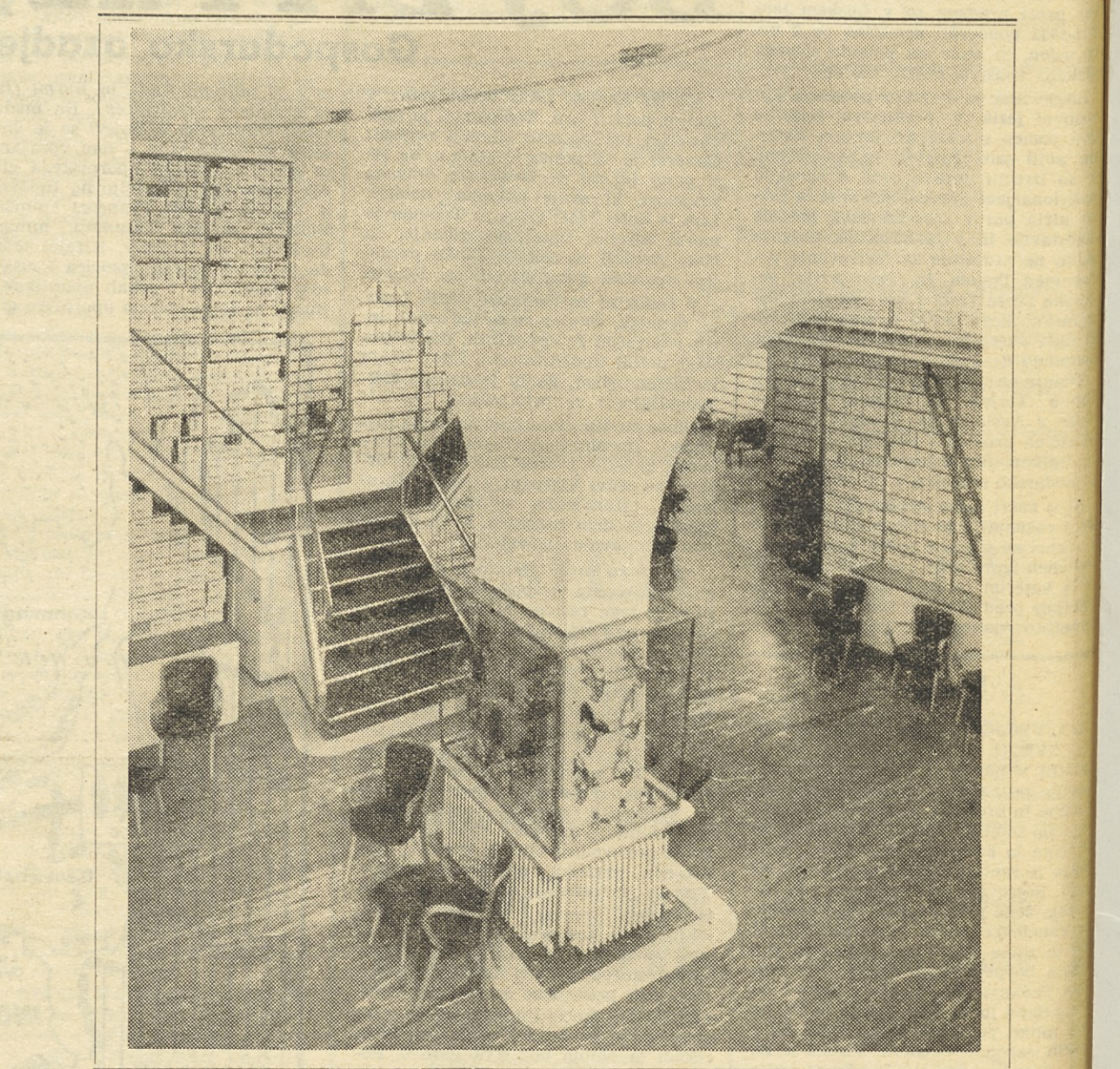
Takojšnja dobava!
Vespa mod. 54
Agencija za prodajo:
TRST - Ulica Sv. Frančiška št. 46 - Telef. 28-940

OKRAJNA ZADRUŽNA ZVEZA - **Ljutomer**
Prvovrstna in priznana bela steklenična vina iz ljutomersko - ormoškega in radgonskega vinorodnega okrožja: Ljutomerčan, Jeruzalemčan, Radgončan, Traminec, Beli Burgundec, Šipon, Renski Rizling itd.
VAM NUDIMO VEDNO V VSEH NAŠIH PODJETJIH.

JAZBAR Stanislav
IZVOZ
Vseh vrst lesa za stavbeništvo - Vezane plošče vseh vrst
TRST - URAD IN SKLADIŠČE
SCALO LEGNAMI TELEF. 44-552
IZVOZ

„LA CASA DEL CINGHIALE“
TRIESTE
Sede 'egale: VIA DONOTA 1 - Tel. 36-556
DEPOSITO A MILANO
presso Michele Seppilli - Via Nirone, 8 - Tel. 804-149 - 871-515
UVOZ
SVINJSKEGA IN OSTALEGA USNJA

TOVARNA ČEVVLJEV

Gostilna „Ex USTARO“
Filipčič Ivan
UL. CARDUCCI 41
Postrežemo Vam z najboljšim domačim in istrskim vinom in domačim pršutom

Zastopnik in glavna zaloga:
ZADRUŽNI KONZORCIJ TRGOVCEV Z JESTVINAMI
TRST
Ulica Valdirivo 3
Telefon 35-034

SOSIĆ SOSSI MARIO
OPČINE, TRG MONTE DE 4 - TEL. 21-155
Prodajamo plinske, električne in druge štedilnike znamke „ZOPPAS“, radio aparate priznanih znam in električni material
ZASTOPSTVO „LIQUIGASA“
Nabavite ga lahko v Bazovici, Padričah, Trebčah, Konknelu in Velikem Regnu
Prodajamo tudi na obroke - Cene ugodne!

FONDATA NELL'ANNO 1887
Donda

Kaj prinaša VI. tržaški veleesejem

V svetu se v zadnjem času vedno bolj pogosto oglašajo gospodarstveniki z mae-njem, da je danes že preveč veleesemov; toliko jih je že, da se prav tuzko vrstijo, da se ne bi njihovi gatumi križali. Kljub tej splošni skepsi, s katero gledajo že mnogi na veleeseje, lahko trdimo, da je tržaški sejem v povojnem času vendar opravičil svoj obveznik. Čeprav se po ob-segu samega sejma in zaključenih pos-lovov ne da primerjati z velikimi evrop-skimi sejnji, ima vendar velike zasluge v tem, da s svojim propagandnim apar-atom, ki deluje vse leto, zbuja v svetu za-nimanje za Trst in da z organizacijo se- ma spravlja v obloj mnogo kapitala ter tako poganja v tržaško gospodarstvo no-ve krvi. Ne glede na korist, ki jih prina-ša sejem naši trgovini, odpira sejem-ska prireditev vrsti naših obrtnikov in raz- nim tehničnim podjetjem velike možnosti za zasluge. (Ob tej priložnosti izražamo zopet željo, da bi uprava pri oddaji del upoštevala tudi slovenske obrtnike, slo- venska podjetja in druge ustanove, kakor na. pr. tiskarne za izdelavo propagandnih tiskovin).

Prav iz vseh teh razlogov se je Gospo-darstvo rado pridružio ostalemu trža-škemu tisku ki je podprl poslovno upra-vo pri njenem koristnem delu za obnovo tržaškega gospodarstva. Ni dvoma, da bi uprava dosegla še večje uspehe, ako bi ne imela vezanih rok in ko bi bila pri svojem delu popolnoma svobodna. Sprčo današnje dejanske položaja v Trstu in zlasti njegove popolne odvisnosti od rimske gospodarske politike, pa je svoje delo popolnoma vskladila z gospodarskimi in političnimi smericami Rima.

Tako nastajajo za razvoj sejma velike težave: saj se gospodarske koristi Trsta križajo z rimsko gospodarsko politiko in rimskimi načrti sploh. Med temi težavami moramo letos na žalost zopet omeniti vprašanje višine jugoslovansega sejem-skega kontingenta — obsega izmenjave blaga izven okvira rednih trgovinskih do-govorov in kiliringa.

Glede na uspešne poslovne zaključke na lanskem sejmju je Jugoslavija letos zano-snila za kontinent 295 milijonov lir; lansko leto zaključeni posli so presegli 200 milijonov lir. Po dolgem natezanju je ZVU komaj 36 ur pred začetkom sejma sporočila, da je odobrila kontingent 150 milijonov, se pravi 15 milijonov manj kakor lansko leto! Le polovica tega kon-tingenta se sme obracunati v tržaško-jugo-slovansek kiliringu, druga polovica pa mo-rava v italijanski kiliring. Zaiznanje in delitev kontingenta na dve polovici pomeni za tržaško gospodarstvo hud udarec. Ako bi Jugoslavija na sejmju lahko več prodala Trstu — nameravala je zlasti izvoziti več živil, ki so Trstu nujno potrebna — bi kupila več tržaških industrijskih izdelkov. Tako bi se zaposlovanje povečalo. Toda rim-ska vlada ne želi povečanja izmenjave med Trstom in Jugoslavijo, ker ji ni do tega, da bi Trst gospodarsko okrepił ne odvisnost oq Italije in se navezal na so-se-de.

ZACETEK LETOSNJEGA VELESEJMA

Področni poveljniki gen. Wintonert je v sredo ob 17.30 odprl VI. tržaški veleese- jem. Poleg običajnih predstavnikov tržaš-kih oblastev, gospodarskih ustanov in go-spodarskih krogov so otvoritvi prisostvo- vali: ameriški politični svetovalec Higgs in angleški svetovalec Broad, načelnik U-rada za obveščanje javnosti Dunham, pri-staniški poveljniki Noszek, poveljniki luške kapitanije Klodič, ravnatelj finančne in gospodarskega oddelka ZVU dr. Sartori, glavni ravnatelj civilne uprave dr. Vitelli, župan inž. Bartoli in dr. Međ predstavni-ki tujih držav naj omenimo načelnika tr-govinskega oddelka Gospodarske delegaci-je FLR Jugoslavije v Trstu inž. F. Vrban- ca, dr. I. Plesić kot predstavnika Zvezne trgovinske zbornice Jugoslavije, g. Polaj-nerja, ravnatelja Export-projekta iz Ljub-ljane, ki je organiziral jugoslovanseko raz-stavo, sefa avstrijskega predstavništva v Trstu grofa Paceca itd. Međ avstrijskimi gosti so bili tudi predsednik korotškega de-želnege odbora, predsednik, podpredsed-nik in ravnatelj Sveta za lesno gospodar-stvo na Dunaju in beljaški župan.

POZDRAVNE BESEDE SEJEMSKJE UPRAVE

V imenu sejemске uprave je navzoče po-zdrvil podpredsednik Ulesš. Naglasil je, da je veleesejem izraz odločne volje Trža-

čanov, da premagajo gospodarske težave, ki že več let tarejo tržaško gospodarstvo. Dobro znamenje napredka tržaškega sejma je dejstvo, da so bili že dva meseca pred začetkom sejma oddani vsi razstav-ljalni prostori. Poudaril je tudi, da upra-va sejma upošteva okolnost, da ni Trst v službi samo enega kloristnika, temveč širo-ke evropskega področja. Na sejmju raz-stavlja okoli 1.100 razstavljalcev, in sicer 700 tržaških in italijanskih (govornik je označil vse za italijanske) ter 400 tujih. Uradno je predstavljenih 8 tujih držav, posredno, se pravi po posameznih razstav-ljalcih, pa 23 držav. Uradno so predstavl-jene naslednje države, ki jih je govornik navedel v abecednem redu: Avstrija, Bra-zilija, Dominikanska republika, Guatema-la, Haiti, Honduras, Jugoslavija in Nika-ragua. Posredno so se razstave udeležijo tudi Češkoslovaška, Kanada, Turčija, Zdra-žene države, Anglija, Francija, Danska, Zahodna Nemčija, Grčija, Svica, Portugals-ka in Švedska.

Tržaški župan Bartoli je imel za potrebo, da tudi na tem mestu vsaj nekoliko pozgilitra za priključitev Trsta k Italiji; saj je dejal, da se VI. tržaški sejem začne »na pragu toliko pričakovane dne-va« (priključitve Trsta k Italiji).

GOVOR ITALIJANSKEGA MINISTRA

Italijanski minister za industrijo in tr-govino Bruno Villabruna je dejal, da je posrečena naravna gena omogočila Trstu, da je svoje trgovinsko delavnost razširil na sosedne narode; v zgodovini je pogosto hudo trpel, a se je vedno dvignil iz tež-kega položaja. Po njegovem mnenju se bo tržaško gospodarstvo toliko prej opomog- lo, v kolikor bo dana večja možnost raz-mahu zasebne pobude. Osva gospodars-ke politike italijanske vlade je pospeše-vanje zasebne pobude. Ob zaključku je naglasil, da večje italijanska mesta kot po-sestrime pod okriljem skupne domovine (Italije) du solidarnosti; isti du solidarnostni združuje evropske države v imenu zahodne evropske civilizacije. »Poklonimo se, o Tržačani, temu prizoru sloge in so-lidarnosti ter črpajmo iz njega najbolje- žetje za bodočnost Trsta, katerega usoda je bila vedno povezana z Italijo...«

GOVOR GEN. WINTERTONA

Področni poveljniki gen. Wintonert je govoril v angleščini; v italijansko je prevajal njegov govornik Sasson, načelnik tiskovnega urada. (Vsi predstavniki vojaške uprave so bili v civilu). Re-žel je, da je to že četrti tržaški veleese- jem, ki ga on začenja; mislil je, da ga le-tos ne bo več v Trstu (češ da bo uprava med tem že prišla pod Italijo). Pohvalil je sejmjsko upravo za njeno delo. Dejal je, da dokazuje prisotnost italijanskega ministra, da je Trst živa podpora italijans-ke vlade. Italijanska vlada je te dni usta-novila v Rimu poseben odbor, ki se bo bavil s Trstom. Gen. Wintonert upa, da bo Zavezniška vojaška uprava s tem uspeš- no sodelovala. Nato je pozdravil vs, ki so prišli na sejem iz drugih držav. Svoj govor je zaključil v italijanskini, želeč Trstu in Tržačanom vsjo srečo. Nato je uradno odprl veleesejem.

General Wintonert in ostali gosti, med temi tudi italijanski minister, so si nato ogledali veleesejem. V jugoslovansekem pa-viljonu sta jih prisrčno sprejela inž. Vrbanac in dr. Ples. Minister Villabruna se je zlasti zanimal za izdelke »Litostroj«. Besedo ima zdaj naš sejmjski poročeval-ec:

Tržaški sejnji nekdanj in danes

V preteklem stoletju smo imeli v Trstu 4-tedenski letni sejnji, ki so ga domačini imenovali »kvatranco«. Ta sejnji je bil v Carduccjevji uli-ci (nekdanj Torento). Sejm se je razprostiral od sedanje openske po-staje do začetak ceste, ki vodi k Sv. Ivanu. Začel se je pred trgatvijo z glavnim namenom, da bi si kmetje lahko nabavili vse, kar so potrebovali za trgatve, za pripravljene vina in za kmetijska dela sploh. Najmnogoste-vilneje so bili na kvatranca predstavl-jani Ribničani s svojo suho robo, lonci in vsakovrstno drugo opremo za kmeti-ke kuhinje. Kakor na vsakem sejmju, so se seveda temu sejmjske-mu temelju pridruževali še vsako-vrstni drugi prodajalci s tkaninami, igrači in dr. in kakor na vsakem pravem sejmju se je tudi na tržaški kvatranca razstavljalo samo tako bla-go, ki so si ga kupci lahko takoj ku-pili in odnesli. Prav v tem je razlika med pravimi, to je blagovnimi in modernimi vzorčnimi sejnji: na prvih se blago direktno prodaja, na vzorčnih pa se le sklepajo kupčije na podlagi predloženih vzorcev blaga, ki večkrat ni niti še izdelano. Ker je že govor o sejmjski prodaji ali iz-menjavanju blaga, se tu vsiljuje do-mneva, da je beseda semenj nastala iz tega, ker se zamenjava blago na teh sejmih. To pa seveda ne velja za moderne veleesejme, ki so se razvili iz prvih. Zadnji pravi tržaški sejnji je bila torej »kvatranca«, ki so jo opu-stili okoli leta 1885.

ZA MODERNIZIRANO »KVA-TRANCO«

Pravi blagovni sejnji so bili tudi nekdanji veliki sejnji v Nižnjem Novgorodu in Lipskem. Današnji vzorčni veleesejmi so nastali iz dru-gega vzroka kot stari sejnji: prvi so potrebni potrošnikom, da pridejo do blaga, ki ga potrebujejo; drugi pa in-dustrijskim proizvajalcem, da vsilju-jejo svoje izdelke potrošnikom. In sedaj nastaja vprašanje: V katero kategorijo spada pravzaprav tržaški veleesejem? Mi smo že v poročilu o lanskem sejmju predvidevali, da se tržaška prireditev glede na naš neur-rejen državno-pravni, gospodarski in politični položaj nikakor ne bo mo-gla razviti v pravi vzorčni veleesejem, pač pa postaja vedno bolj neka kom-binacija vzorčnega sejmja z razsta-vo, »sejmjem tržaških trgovcev in ljudskim praznikom«. Vse kaže, da se tudi vodstvo tržaškega sejmja tega zaveda, ker je letos na programu še več ljudskih veselici kot prejšnja le-ta. Vsak večer bo nekaj za zabavo: koncerti, folklorni plesi, televizija itd. Tudi nemške skupine iz Avstrije bodo prišle, le slovenskega ne bo nič, čeprav je Trst od morja do morja obkoljen s Slovenci in Tržaško ozem-lje od Slovenije. Takšna zamisel tr-žaškega sejma diši preveč po politiki, ker vnaša tudi v čisto gospodarske pri-reditve diskriminacijo, ki jo poslovni svet odoba. Ni dvoma, da bo sejmju škodovla.

NAJVEČJI TRŽAŠKI PRAZNIK

Letošnja pomnožitve zabavnega de-la potrjuje našo lansko trditve, da se naš veleesejem vedno bolj utrjuje kot največji tržaški praznik. To je glede na naše posebne razmere popolnoma

in redni; saj vendar od občinstva, ne moremo pričakovati, da bo plačevalo vstopnino samo za to, da bi si n. pr. v največji lopi ogledovalo šivalne, pralne in druge stroje, ki si jih lah-ko brezplačno ogleduje v izložbah tr-žaških trgovcev. Omenjena največja lopa je 32 merov široka in 70 m dol-ga, ima torej nič manj ko 2240 kv. metrov površine in bi se dala upora-biti za ljudske zabave s primerno vstopnino. Sedanja vstopnina bi v tem primeru morala odpasti, da bi se lahko veleesejem spremenil v »moder-nizirano tržaško kvatranco«, kar po-meni, da bi se moralo tržaškim tr-govcem omogočiti, da bi za to pri-merno blago ne samo razstavljali, ampak tudi prodajali. Oblika udeležbe Jugoslavije in Italije pa bi se mora-la spreminjati tako, da bi bila bolj razstavnega kot vzorčnega značaja. Vprašanje je namreč, ali ima današ-nji Trst pogoje za vzorčni sejnji.

Udeležba tujih držav je letos šibkejš-a. Lani je bilo 33 tujih držav, letos 23. Tako je udeležba padla na raven iz leta 1951. Tudi število razstavljal-cev sploh je od lanskih 1229 padlo na 1044, rito ni temu da je število ita-lijanskih in tržaških trgovcev od lan-skih 498 pusu-ilo na 614. Tj pomeni, da so tržaški trgovci zamislili luk-nje, ki so nastale vstedenosti tujcev. Podpredsednik ustanove Ules- je to razčlunovanje razložil z iz-ostankom velikih izvoznikov kave, ka-terih je bilo lani 17, letos pa samo 5. Vse kaže, da se je treba lansko izredno udeležbo pripisati potrebi, da si pro-izvajalci najdejo nova tržišča, ker so bile zaloge velike. Letos se je proiz-vojnja skrčila in proizvajalcem ni treba delati reklame za svoje blago. Tudi zelo lepih razstav Indije in Pa-kistana ni letos na sejmju. Za lani ni bilo več Madžarske in Grške. Tako so ostale kot glavne udeležbenke Ita-lija, Jugoslavija in Avstrija.

Avstriji je treba letos res pohva-liti. Medtem ko je bilo lani v naglici vse skupaj zmetano, so se Avstrijci vse potrudili, da nam pokažejo ne-kaj res lepo in okusno urejenega. Menda so sami lani videli, da so zraven prelepih razstav Jugoslavije, Indije in Pakistana igrali zelo klavirno vlogo.

LEPO UREJENO SEJMSICE

Splošen vtis, ki ga na gledalce napravi letošnja izdaja tržaškega sejma, je zelo dober, še boljši od lanskega. Vse je lepo urejeno in z zelenjem in cveticami okra-seno ter oprema sejmjskih prostorov iz-popolnjena. Prostor v podzemlju velike lo-pe A n. pr., je na novo opremljen z želez-

ni mi, s steklom zaprtimi omarami za iz-lozbo izdelkov domače in umetne obrti. Ze lani je bil ta oddelek zelo zanimiv, le-tos pa je še bolj. Kodr pride v ta ode-dek, naj ne pozabi na razstavo izdelkov domače obrti iz afriške Somalije, ki je prav v zadnjem kotu, kjer najde iz slo-nove kosti in iz lesa kadir in tako imeno-vanega železo-lesa čudovito lepo izrezlja-ne okraske.

V največji lopi A so izloženi razni elek-trični stroji za šivanje, pletenje, pranje, čiščenje pranu in smeti itd. Novost bi bila pralni stroj na piln, namesto navad-nih na električno. Tam so tudi razni stro-ji za čevljarsko obrt in kot zanimivost iz mavca napravljen posnetek krogle, v ka-terem se profesor Piccard spusil na mor-sko dno. V lopi B so zastopani: elektro-tehnika, mehanika in orodje. Med stroji za mizarstvo je zanimiv zelo majhen, pre-nosljiv električni oblič. V leseni hišici med lopama A in B prodajajo avstrijsko pivo in, namesto lanskih dunajskih, ponareje-ne zelo tanke kranjske kloubase.

Privlačnost jugoslovanseke razstave

Jugoslavijo najdemo letos na petih me-stih; splošni oddelek je v Palaci narodov, zraven njega je nadrobna prodaja pirot-skih preprog in usnjenih izdelkov. V zgrad-bi za les in pred vhodom: les in lesni iz-delki, v bifeju pijaca in kloubase in v ma-lem kiosku jugoslovanseke cigarete. Jugo-slovanseki bife je nameščen letos v novem zelo okusno izdelanem lastnem kiosku.

Palaci narodov so dali to ime v prič-kanju, da se bodo tam nameščale kolektivne razstave raznih držav. Formalno jih je letos 8, dejansko pa samo 2; jugoslo-vanska in avstrijska; ostalih 6 razstavlja v glavnem kavo.

Splošni jugoslovanseki oddelek nas je letos privedel iznenadi z novo privlačnost-jo: dve dekletki tketa na statvi pirotske preproge. In da jih vidite, s kajšno srečot nostjo! Če grete ljudje se zbirajo okoli njih in ju občudujejo. Kodr le more, naj zamudi ugodno priložnost, da si naba-vi vsaj eno teh svetovno znanih pirotskih

OBIŠČITE

VI. TRŽAŠKI MEDNARODNI VZORČNI VELESEJEM

OD 17. JUNIJA DO 4. JULIJA 1954

RAZSTAVLJAJO PODJETJA IZ 23 DRŽAV IZ VSEH KONTINENTOV. ŠKUPNO RAZ-STAVLJA 1100 PODJETIJ

IZKORISTITE POPUSTE NA ŽELEZNIŠKIH PROGAH

VSTOPNICE ZA VELESEJEM VELJAVO KOT SREČKE. NAMENIJI SO BOGATI DOBITKI ŽREBANJE SE VRŠI VSAK VEČER

preprog. Preproge je poslalo na veleesejem podjetje Ponišavlje (Piro). Splošni jugoslovanseki oddelek je letos še lepše, okusnejše in bolj pregledno ure-jen kot prejšnja leta. Og vzhoda na levi strani se vrstijo: industrija stekla (Pan-čev), šipe in cevi, Ris-Zagreb, gumljevi izdelki, večina igrače, fabrika alkaloid (Skopje); cinkarna (Celje); že ome-njene pirotske preproge, krasni izdelki iz usnja (aktovke, torbice, listnice itd.) pod-jetij »Tokoc (Domžale) in »Merkur« (No-va Palanka). Zakaj so ti izdelki vedno lepši in solidnejši? Pogled ti pade na de-kle pred statvijo, dekle iz srca Balkana, tam goli na srbsko-bolgarski meji. Kako hiti vsa postojbena in zaljubljena v svoje delo in bliskoma se ti razreši ugan-ka: da, življenje je delo in delo je radost živ-ljenja.

Ljubljanska opera v Trstu

Osebe ljubljanske opere nastopi ob za-pljučku veleesejma na »Stadionu I, maja s 4 operami (Ohridska legenda, Ero z one-ga sveta, Gorenjski slavček in Faust). O-sebe ljubljanske opere bodo okrepili ju-goslovanseki operni pevci in pevke iz Za-greba in Beograda: nastopi tudi pleslaka Mlakar Veronika, hčerka evropsko znanih plesalcev Pie in Pina Mlakarja. Otvoritve-na predstava 3. julija.

—o—

Tobus

IMPORT - EXPORT

Ljubljana - Beethovnova 1/1 - Tel. 23915
Brozjav: Tobus-Ljubljana

A. Donaggio - Trieste

USTANOVLJENA LETA 1912

IMPORT - EXPORT

ZALOGA BLAGA ZA ŽENSKE
IN MOŽKE OBLEKE IN PODLOGE

RIVA TRE NOVEMBRE 9 - TELEFON 2-48-63
TELEGRAMI: DONAGGIO CHIESAGRECI TRIESTE

„Gondrand“

TRST - TRIESTE, VIA CARDUCCI 10
Telefon: 37-157
Telegrami: GONDRAND - TRIESTE

PODJETJE Z POPOLNO USTREZAJOČO OPREMO ZA PREVOZ GOVEJE ŽIVINE, KONJEV, PERUTNINE, MESA IN JAJO

Lastna obmejna postaja na Proseku (Gondrand Prosecco) s hlevi za počitek živih živali

Lom - MAGNAGHI

TRST - TRIESTE, V. Mazzini 30 - Tel. 36-308

NADOMESTNI DELI ZA URE VSEH ZNAMK — VSAKOVRSNO CRODJE

A. Pertol

TRST - TRIESTE
Via Giustiniana 22
Telef. 93-998

NAJVEČJA ZALOGA
NAJBOGATEJŠA IZBIRA
VSAKOVRSNIH PODLOG

BLAGO ZA MOŠKE OBLEKE
POTREBŠČINE ZA ŠIVILJE IN KROJAČE

Use po konkurenčnih cenah!

NEGRINI GIUSEPPE - TRIESTE

VIA GIULIA N. 55 - TELEF. 96-700

KUPIJE otpatke metala, krpe, sirove kosti I vune

Pozor! Slovenija Vino

Pozor! Nudimo izbrana BELA IN RDEČA VINA, SLIVOKO, TERAN IN KRAJNSKE KLOBASE. PIVO UNION ČRNO IN BELO. Vse informacije glede izvoza zgoraj navedenega bla-ga, prejmete v paviljonu Slovenijavino.

Se priporočamo!

CEAT

DR AN SG 510 R 50 CD

DR Spoljna guma sa 2152 teleskopska pipka u obliku okruglih malih zubaca, koja u sebi harmonično sjedinjuje prednosti lakog kretanja, kočenja i dugotrajnosti.

AN Spoljna guma koja stvarno dozvoljava mogućnost sigurne vožnje po visokom snegu, a da se ne mora pričeci starom sistemu upotrebe lanaca.

SG 510 Spoljna guma koja rešava Vaše probleme kada ovi predstavljaju blato, pesak, neravan i rdjav teren.

R 50 Gigantska spoljna guma koja je već položila ispit i koju, kao takvu, cene hiljade korisnika prevoznih sredstava u celom svetu.

CD Spoljna guma sa izuzetno dubokom gazećom površinom i jako pojačanim bočnim stranama, koja će svuda odstraniti Vaše probleme, gde su uslovi sredine uzrok brzog istrošenja.

PRESTAVNIŠTVO ZA F.N.R.J.

TRST

UL. DONOTA 3/1 - Tel. 38-827 31-906

TRANS - TRST

U poletni vročini

Vas osveži **COCKTA-COCKTA** brezalkoholna pijača pripravljena iz vitaminskih naravnih sokov

Pred jedjo: **COCKTA APERITIV** lahko alkoholna aperitivna pijača na bazi sadja in zelišč

NAROČAJTE

pri YUGOCOCKTA SERVIS-Slovenija-Vino - Ljubljana, Frankopanska ul. 11 - Tel. 20-171

Vinarska in sadjarska zadruga VIPAVA

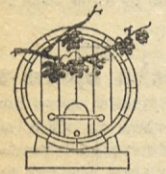

Vedno na zalogi izbrana in zdrava vipavska vina:

Vipavec, Rebula, Pinot, Zelen, Barbera, Merlot

VIPAVA

Kupujte v naši zadrugi!

ZADRUŽNO IZVOZNO - UVOZNO PODJETJE
„SLOVENIJA-SADJE“
LJUBLJANA - ČOPOVA 50 p. p. 83
TELEFON 23-303

EKSPozITURA MARIBOR, SKLADIŠČE VOLČJA DRAGA IN KANAL

IZVOZ:

sveže sadje in povrtnina
gozdni sadeži
suho sadje
sacni izdelki
krmila

UVOZ:

agrumi in ostalo južno sadje
kolonialno blago

„VOČE“ - IMPORT - EXPORT
ZEMALJSKIH PLODOVA I VOČNIH
PRERADJEVINA

ZAGREB, PRAŠKA UL. 2-II - Jugoslavija
TELEF. Direktor: 36-583 - Izvoz-Uvoz: 36-812 37-308 37-309
TELEGRAMI: VOČE ZAGREB

IZVOZIMO:

sve vrste voća i povrća u svježem, osušenom i preradjenom stanju, med, stočnu hranu i šumske plodove, rakiju.

UVOZIMO:

južno voće i ostalo poljoprivredno prehranbene proizvodnje.

Kristal

SAMOBOR - Rudarska Draga 9

Tovarna stekla KRISTAL - Samobor izdeluje:

Kristalne servise, vaze, desertne servise, vse običajno steklo, opalno steklo itd.

SAMOBOR - KRISTAL
TELEFON ŠTEV. 83-285

Mehanična delavnica in prodaja motornih vozil

Tassan Bruno

TRST - ul. Udine 61 - Telefon 37-512

Vam nudi po ugodnih cenah motorje „MOSQUITO“, motocikle „GANNA“, dvokolesa priznanih znamk ter pribor za „VESPE“ in „LAMBRETTE“

MIZARJI KMETOVALCI! Deske smrekove, macesnove in trdih lesov, trame in parkete nudi najugodnejše

CÀLEA

Tel. 90441 TRST

Viale Sonnino, 24

„SICMA“

IMPORT EXPORT

TRST - TRIESTE
Ul. Giannastica 1
Telefoni:
Uradni št. 04-252
privatno 26-384

TELEGRAM: SICMA TRIESTE

TVRDKA

Rag. **DARIO NERI**
IMPORT-EXPORT

Trst-Trieste, ul. Perarolo 35
Telef. 23-953

MASSIMI MARIO

IMPORT - EXPORT

GORIVO IN LES
STAVBENI MATERIAL

TRST: Uradni in skladišča
ul. Lamarmora 2 - Tel. 96-556
VENEZIA: (Agencija) Cà Sagredo
(S. Sofia) 4199 - Tel. 20-154

DROBNIG ANNIBALE

D. z o. j.

Trst, ul. Pascoli št. 13
Telefon št. 90-978

Smrekov les
Trdi slavonski les
Slavonski parketi

UVOZ - IZVOZ

„JUGORIBA“

EXPORT-IMPORT

ZAGREB, Trg Republike 8

IZVOZI: Riblje konzerve (sardine, filete, skuše, tunjevino i. dr.) slanu ribu, sardelnu pastu, spužve i koralice.

UVOZI: brodske motore i rezervne djelove za iste, zatim razne pribore i potrebštine za ribarstvo i prehranbenu industriju.

**SPLOŠNA TRGOVSKA
KOPER**

IMPORT

EXPORT

Zastopnik: **EMIL ADAMIČ** - Trst, ul. Valdirivo 13

TELEFON 28-449

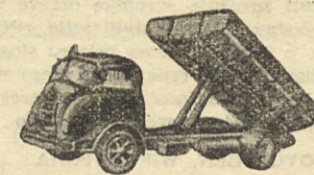
Alfa Romeo

Izdelke svetovno poznane kvalitete:

AVTOMOBILE - AVTOBUSE - TROLEJBUSE - KAMJONE - AVTOCISTERNE IN DRUGA SPECIALNA VOZILA - POMORSKE DIESEL MOTORJE - AVIJSKE MOTORJE - ELEKTRO-AGREGATE VSAKOVRSNE REZERVNE DELE

NUDI PRODAJNI URAD ZA JUGOSLAVIJO

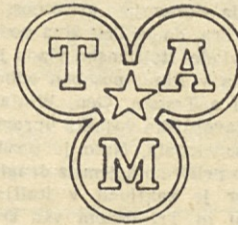
Alfa Romeo

„ARAUTO“, TRST
TOMAŽIČ & POŽAR

TELEFON: 37 274 - BRZ.: ARAUTO
UL. GALATI 24 - POST BOX 245
(Ujajšava pri plačilu!)

**TOVARNA
AVTOMOBILOV
MARIBOR**

• 3 tonske tovornike PIONIR „PI 52“
Avtobuse „RNB“ na šasiji
„PIONIR 52“ in trambus
karoseriji

• Avtomobilske prikolice „P 3“,
nosilnost 3 ton. maksimalna
brzina 60/h

• Traktorske prikolice „VPK 3“,
nosilnost 3 ton. maksimalna
brzina 25/h

TIKVEŠ

Podjetje za proizvodnjo vin Kavadarci - Makedonija proizvaja in ima na zalogi poznana tikveška vina; belkamenka, ružica, tikveško črno in belo Belgradec in druga

Razstavljalo je na I. vinarski razstavi v Ljubljani in je nagrajeno s štirimi zlatimi in več srebrnimi medaljami. - Interesenti naj se obračajo na podjetje

TIKVEŠ - KAVADARCI N. R. Makedonija

IMPORT KOPER EXPORT
TELEFON št. 74-155

IZVAŽAMO VSAKOVRSNO SADJE, ZHLENJAVO, GOZDNE SADEŽE (MALINE, BRINJE), SVEŽE IN SUHE GOBE. PRVOVRSTNE SUHE SLIVE V EMBALAŽI PO ŽELJI KUPCA. PREDVSEM PA PRIPOROČAMO NAŠO PRVOVRSTNO PARADIŽNIKOVO MEZGO POLNJENO V DOZAH, TUBAH IN SODIH

Podružnice: FRUCTUS - Ljubljana - Gosposka ulica št. 3 - Tel. 21-823
FRUCTUS - Zagreb, Mazuraničev trg 3 - Tel. 37-605

„VINO GORICA“
SEDEŽ NOVA GORICA

Nudimo Vam vsakovrstna sortna in navadna vipavska in briška vina - Imamo zalogo piva UNION, mineralne vode in raznovrstnih likerjev

B O R

Koper (postaja)

Tel. št. 96 - Telegr. BORKOPEB

VELETRGOVINA Z LESOM, DRVMI in PREMOGOM

Ima na zalogi vse vrste mehkega in trdega lesa. Smrek, bor, tesane jelove trame, hrast, jesen, brest, parjeno in neparjeno bukovino, vezane plošče iz parjene in neparjene bukovine ter lesanit.

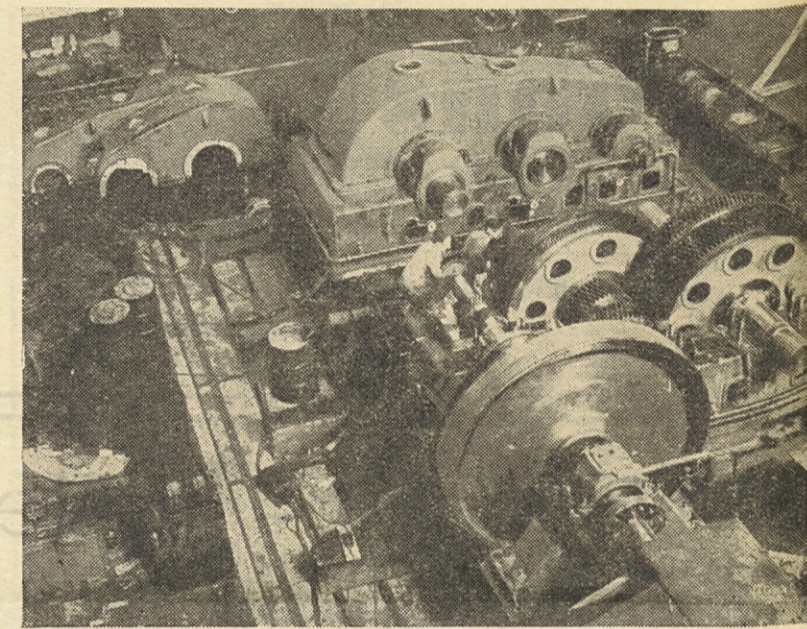
Vrši strokovni prevzem vseh vrst lesa za domače in inozemske tvrdke

TITOVİ ZAVODI

LITOSTROJ

LJUBLJANA

IZDELUJEMO:

VODNE TURBINE vseh vrst in velikosti
HIDROMEHANSKO OPREMO za hidrocentrale
ČRPALKE - centrifugalne - propellerske - zobniške
DVIGALNE NAPRAVE - dvigala vseh vrst
transportne mehanizme
REDUKTORJE za vse namene in velikosti
STROJE ZA OPREMO - rudnikov - metalurških
podjetij - kemične industrije
ULITRE iz sive litine do 20 t - jeklene litine
do 10 t - manganske litine - specialne litine
ZAHTEVAJTE PONUDBE!

ZA VAŠE DELAVNICE IN SKLADIŠČA PRIPOROČAMO ZLASTI NAŠE ŽERJAVNE MAČKE «LAMA» IN ŠKRIPCE «RO-RUK»

ISTARSKA BANKA d. d. KOPER

vrši plačilni promet med conama A in B STO ter med cono B STO in inozemstvom

Sprejema vloge na tekoče račune in hranilne knjižice ter najugodnejše obrestuje. - Odobrava dolge in kratkoročne kredite delavcem in nameščencem v potrošniške namene - Kmetom in obrtnikom v gospodarske namene
VRŠI VSE DRUGE BANČNE POSLE

EXPORTDRVO
ZAGREB

MARULIČEV TRG 10
Poštni pretinac broj 197
Telefoni: 37-323, 36-251
Telegr.: Exportdrvo-Zagreb

Proizvodi poznatog slavonskog drva

Rezna gradnja, tvrda i meka
Hrastove dužice
Celulozno drvo
Ugalj retortni i šumski
Ogjevno drvo
Farniri
Šperploča i panelploča
Hrastov i bukov parket

Sanduci
Bačve
Namještaj iz savijenog drva
Razni namještaj
Drvena galanterija
Stolarski alat i teške
Čuške i kistovi itd.

Zastopstvo za Trst:

Trdka F. RUPENA - Succ. Trst, ul. Udine 15, telefon 38-848 23-537

RADE KONČAR

TVORNICA ELEKTRIČNIH STROJEVA

ZAGREB

JUGOSLAVIJA

IZVOZIMO

- Trofazne sinhrone generatore
- Trofazne asinhronne motore
- Trofazne uljne transformatore
- Aparate za visoki i niski napon
- Razvodne i komandne ploče

za industriju, električne centrale i transformatorske stanice.

- Projektiramo i vršimo elektrifikaciju postrojenja svih vrsta

TELEFON 34-051
Telegram KONČAR
Zagreb - Pošt. pretinac 304

VEŠTIKI SLOV. GOSPODARSKEGA ZDRUŽENJA

Odteljaj od odpravnine

On odpušta pripadajočo uslužbenca odškodnino ob odstopu, odškodnina za odpovedni rok, dozoreli del božične nagrade in izplačilo neizkoriščenega dopusta.

Kot vsi drugi redni prejemki so tudi ti zneski podvrženi obdavčenju. Ker pa v primeru pridobitnega davka kat. C/2 direktni davčni zavezanec ni uslužbenec sam, ampak delodajalec, ima delodajalec pravico, da iznos davka odtegne od pripadajočih prejemkov.

V pogledu odtegljajev veljajo za odškodnino ob odstopu, odškodnino za odpovedni rok, za dozoreli del božične nagrade in za izplačilo neizkoriščenega dopusta sledeča praktična pravila:

- Osebe iz uradniško kvalifikacijo: a) odškodnina ob odstopu: je proračunskega proračunskega davka, ki ga kvocijent, ki ga dobimo, če znesek odškodnine delimo s številom let službovanja uslužbenca, pri isti tvrdki, ne doseže 20.000 lir. Če pa tako določen količnik presega to vsoto, se odteljaj računa tako, da od celotnega zneska odškodnine odštejemo naj-

prej znesek, ki ga dobimo, če znesek 20.000 lir pomnožimo s številom let službovanja; dobljena razlika je podvržena obdavčenju v izmeri 4,20% do zneska 60.000 lir pomnožena s številom let službovanja; znesek odškodnine pa, ki tako dobljeni rezultat presega, je podvržen obdavčenju v izmeri 8,40%. Ako n. pr. uslužbenec po 10 letih službovanja pripada odškodnino ob odstopu v znesku 1.200.000 lir, se davčni odteljaj računa tako:

L. 200.000 x 10 let = L. 2.000.000 prosto davka; L. 600.000 x 10 let = L. 6.000.000 obdavčeno v izmeri 4,20%; L. 1.200.000 - L. 800.000 = L. 400.000 obdavčeno v izmeri 8,40%;

- b) morebitna odškodnina za odpovedni rok: ta znesek se pršteje k rednim prejemkom v dotični plačilni dobi; od tako dobljene vsote se odšteje tolikokrat po L. 20.000 kolikor mesecev tvori omenjeno plačilno dobo. Razlika je podvržena obdavčenju v izmeri 4,20% za zneske do 60.000 lir mesečno, v izmeri 8,40% za zneske nad 60.000 lir mesečno; c) dozoreli del božične nagrade;

če znaša mesečna plača manj kot 20.000 lir, tudi dozoreli del ni podvržen obdavčenju; če pa znaša plača iznad 20.000 lir, je dozoreli del božične nagrade v celoti podvržen obdavčenju;

c) izplačilo neizkoriščenega dopusta: veljajo enaka pravila kot za dozoreli del božične nagrade.

Osebe iz delavsko kvalifikacijo: Veljajo bistveno enaka pravila kot za osebe iz uradniško kvalifikacijo. Upoštevati je treba le, da pri delavcih, ki so plačani na tačen odnosno na 15 dni, znaša od davka oproščeni znesek prejemkov za tedensko plačano 5000 lir, za petnajstdnevno plačano 10.000 lir.

Omeniti moramo še, da morajo biti vsi zneski, izplačani ob odstopu, registrirani v obvezni knjigi plač in mezd.

DAVEK NA POSLOVNI PROMET

Opozarjamo člane, da 30. t. m. zapade rok za plačilo drugega obroka davka na poslovni promet za leto 1954. V izogib denarni kazni za zaupede pripravimo članom, da obrok poravnajo do cmenjenja roka.

KRONIKA

Obiščite obrtno in gospodinjstvo razstavo na Opčinah! V sredo predpopolne je državna industrijska strokovna šola na Opčinah odprla razstavo izdelkov svojih dijakov in dijakinja, da bi staršem in javnosti prikazala uspeh uspeš. Letos so bili razstavniki prostori razširjeni kar na 4 šolske sobe. V prihodnjih številkah pričujemo podrobnejše poročilo.

Trieste-Seras, glasilo tržaških independentistov je po dolgem času zopet izšlo. Uredništvu pravi, da ni mogel listi redno izhajati zaradi finančnih težav. Fronta za neodvisnost je priobčila spomenico, ki jo je naslovila na OZN in v kateri zahteva spoštovanje mirovne pogodbe. V tem smislu je napisal uvodni članek tudi advokat Mario Stocca.

Iredentistična revija »Trieste«, ki smo jo omenili v zadnji številki, je zdaj izšla tudi v angleščini. Vse kaže, da imajo iredentisti na razpolago mnogo denarja za svojo propagando.

Se 243 izseljencev je odpotovalo iz Trsta v Avstralijo, in sicer 55 z letalom čez Milan. To so bili po večini Tržičani. 186 izseljencev iz balkanskih držav je odšlo čez Genova z ladjo »Oceania« (Tržaški Lloyd).

Novo Italijansko kolonijo gradi »Pri lovcu« (pred Katinaro). Nustanova za pomoč beguncem iz Julijske krajine in Dalmacije, 72 stanovanj je ista ustanova zgradila za istrske begunce na Carboli. Rimska vlada je v ta namen nakazala 200 milijonov lir.

Ziviljenjski stroški v Gorici. Po podatkih osrednjega statističnega urada v Rimu je znašal indeks življenjskih stroškov v Italiji 57,07 v februarju, v januarju pa 56,86. Ako vzamemo za postajo leto 1938 = 1, se pravi, da se je življenje v primerjavi z letom 1938 podražilo približno 57-krat. V Gorici je znašal indeks v januarju 56,5, v februarju pa 55,58. Po vsem tem naj bi bili življenjski stroški v Gorici nižji kakor v Italiji.

Zaradi slabega vremena in gospodarske krize v Trstu so letos cenje za sezonsko oddajo stanovanj v tržaški okolici nekoliko narazdovale. Konjunkturna je tudi slabša zaradi prihoda ameriških in angleških družin.

Novi poveljniki TRUST-a. Generalmajor John A. Dabney je prevzel poveljstvo ameriških čet v Trstu. General Dabney bo nadomestil generalmajorja Bernice M. Mc Padyena, ki je zbolel ter se od prejšnjega tedna zdravi v tukajšnji vojaški bolnišnici. General Dabney je prišel iz Münchena, ker je bil od aprila tega leta poveljnik južnega področja.

Fotografska razstava »Petrole« v Združenih državah. Uslužbenici krajevnih petrolejskih družb so vabljani na ogled fotografske razstave »Petrole« v Združenih državah v Zavezniški čitalnici, ulica Tren 2. Fotografija razstava prikazuje vrstne naprave v Texasu, rafinerije in Lufusiani ter subozemska in pomorska prevozna sredstva. Razstava bo odprta do 19. t. m.

Ukaz ZVU št. 54: Povračilo pristojbin na izvožne konzervirane ribe. Z ukazom št. 54 je VU dovolila povračilo pristojbin na izvožne konzervirane ribe.

Izpitni za pravne prokuratorje. Z ukazom št. 55 (podpisan 8. junija) je ZVU izdala odločbo, ki ureja izpite za kvalifikacijo pravnega prokuratorja v letu 1954 na anglo-ameriški področji STO.

Novi predsednik ustanove za turizem. Z upravnim ukazom št. 31 (8. junija) je bil imenovan za predsednika tržaške ustanove »Bente per il turismo« odvetnik Piero Slovcovich.

Pred novim volilnim zakonom v Italiji. Italijanski parlament je razveljavil volilni zakon, ki je s tako imenovanimi vezalnimi listami dajal prednost močnim skupinam na škodo manjših in ki ga je pripravil De Gasperi, da bi si demokratska stranka zagotovila močno večino. V tem ni uspel. Novi zakon bo uvedel zopet proporcionalni sistem.

LETOŠNJI MARIBORSKI TEDEN BO OD 7. DO 15. AVGUSTA. Priglasilo se je za mnogo industrijskih in trgovinskih podjetij. Nad 60% prijavljenih je iz Slovenije, 40% iz drugih republik, predvsem iz Hrvaške, Srbije in Makedonije. Razstavniki prostor bo nekoliko razširjen.

3 milijarde za Južne Tirolece

Italijanskemu senatu je bil predložen načrt zakona ki predvideva v zvezi z zakonom z dne 1. novembra 1944, nakazilo nadaljnjih 3 milijard za financiranje raznih gradenj v podalpskih pokrajini. Južni Tirolici, ki so na bogačiji sporazuma med Mussolinijem in Hitlerjem optirali za Nemčijo in zapustili Južno Tirološko, a so zdaj zopet pridobili Italijansko državljanstvo, bodo od države lahko prejeli kredite za obnovo svojih industrijskih podjetij ali obrtnih delavnic. Država bo prispevala k plačevanju obresti za dobo petih let v skupnem znesku do 60 milijonov lir. Na Tržaškem ne vrne Zavezniška vojska upravnika, ki vodi finančno in gospodarsko po hitro sporazumu z rimsko vlado, Slovencem niti kreditnih zavodov, ki jih je Mussolinijeva vlada izročila italijanskim bankam.

Kakšna bo letina

Iz raznih naših krajev smo prejeli poročila, kako kaže nova letina. Strnili jih bomo v nekaj vrst. Sena bo vsakekar obilo. Vprašanje je le, ali bo vreme dovolj lepo, da bi se dalo posušiti in spraviti pod streho. S sadjem bo splošno slabo, ker je bilo vreme slabo, ko je drevje cvetelo. Povrtina, kakor grah, čebula, česen, solata in radič, obeta splošno dobro. Tu pa tam je nekoliko zakasnela. Krompir je močno napadel koloradski hrošč. V Briških in Repnu so napadle krompir tudi zelene kobilice, ki zrejo krompirjevine. Glede sadja naj še dodamo, da so češnje splošno popokale. Napadli so jih tudi hrošči. Potniki iz Vipavskega pripovedujejo, da je tudi tam slabo vreme pokvarilo češnje. Ker je blago popokano, ga je treba izbrati. Izbrane češnje so šle po 30 dinarjev za kg. Bila je lepa prilžnost za izvoz v Anglijo, toda slabo vreme je pokvarilo vse načrte. Trta kaže splošno dobro. Zarod je bogat, vprašanje je samo, kakšno bo vreme. To velja tudi glede jugoslovanskega Krasa, kjer pridelejo teran.

ZA POSPEŠEVANJE TRŽASKEGA TURIZMA. Nemški kulturni kritik Hort Ruediger je t dni v »Standpunkt« (Meran) zapisal, da Tržičani mnogo dajejo na svojo gostoljubnost. In vendar je v soboto 5. junija pomoči tržaške držal sprejela s tuljenjem avtobus Beograščanov, ki so se na poti v Svicco ustavili v Trstu. Sredi mesta — na Goldonijem trgu — so jim zlikovci premazali avtobus z italijansko trobojnicno in zapisali »Evropa Italia«. Turisti so odšli med tem časom na skodečilo kave v bližnji bar. Nekaj policijski agent v civilu se je prikazal, da bi je policija junake aretirala, je povabila šoferja v svojo pisarno, kjer se je vse zaključilo s protokolom. Pred odhodom avtobusa se je držal zopet zdrhal in se poslovala od gostov s tuljenjem in srmatenjem. To je bil nekakšen uvod v tržaško turistično sezono! Tržičani so kljub temu ostali gostoljubni; saj nimajo pri javni upravi, niti v mestni nobene besede, sicer bi že napravili ved. V Trstu gospodarijo izseljenki. Beograščani gotovo ne bodo pozabili na prisrčni sprejem in bodo o njem pripovedovali na svoji turneji skozi Svicco, Nemčijo in Avstrijo.

Najemnine zvišane za 20 odst.

Italijanska vlada je sklenila predložiti parlamentu zakon, s katerim se stanovanjska zapora v Italiji podaljša do 31. decembra 1960. Po vsej verjetnosti bo zakon razširjen tudi na Svobodno tržaško ozemlje. Zakon določa, da se najemnine z veljavnostjo 1. julija 1954 povišajo za 20%. Vsako naslednje leto do vstevši leta 1960 se povišajo za prav toliko. Povišek velja tudi za podnajemine, ako miso te pretirano visoke. V izrednih primerih, to je, ako najemnik živi v težkih gnotnih razmerah; ako so njegovi dohodki omejeni n. pr. samo na pokojnino; ako mora vzdrževati veliko družino itd., se najemnine povišajo samo za 10%. Samo za toliko se najemnine povišajo tudi v primeru, ako je bilo stanovanje prvič oddano v času od 31. oktobra do 1. marca 1947. Najemnina se ne poviša, kadar gre za zelo zapuščenega stanovanja, zlasti za prostore napol pod zemljo, ali pa za prostore brez pritličij, za barake in podobno. Najemnina se poviša za 40% vsako naslednje leto do 1. 1960 (vstevši), ako gre za tako imenovane luksuzne lokale. Zakon pršteva k temu: kinematograf in plesne dvorane, bare, kavarne, točilnice likerjev, sladoledarne, slaščičarne, restavracije nad 3. kategorijo; zlatarne in trgovine darilnih luksuznih predmetov, cvetilčarne in trgovine dišav (parfumerije), luksuzne brivnice, velike modiške krojačnice, velike trgovine modnih ženskih oblek, krznarne in trgovine luksuznih potrebišč, kroške in klube, ako nimajo samo kulturnih in sportskih namenov. Vlada bo odločila, katera mesta se postavijo v spisek občin, v katerih vlada izredno pomankanje stanovanj. V takšnih občinah bo imel sodnik pravico odločiti izvanjavno od 3 mesecev do 2 let.

Okoli 10 milijard za cono B

Piran, 16. junij. Zadržni smo poročali, da je Jugoslovija dovolila cono B za tekoče proračunsko leto posojilo v znesku 1,4 milijarde dinarjev in da — kakor pri prejšnjih posojilih — pogodba ne vsebuje nobenih določb, kdaj in kako bo cona B vrnila Jugoslaviji te dolgove. Kakor je povedal politik Stamatović v svojem nedavnem pozdravnem govoru ob začetku kongresa jugoslovanskih ekonomistov v Portorožu, so jugoslovanska zvezna vlada in vladi ljudskih republik Slovenije in Hrvaške od leta 1947 dalje podelile cono B za okrog 9 milijard dinarjev pomoči.

Toda to ni edina oblika pomoči, ki jo izkazuje Jugoslovija cono B za dvig njenega gospodarstva in življenjske ravni njenega prebivalstva. Čeprav so bili letos tudi v cono B uvedeni novi jugoslovanski gospodarski predpisi, uživa cona B v primerjavi z drugimi jugoslovanskimi pokrajinami na gospodarskem področju še vedno privilegiran položaj, ki ji daje zmatne finančne ugodnosti in spričo tega večje možnosti za njen gospodarski razvoj.

Koprski in bueški okraj sta namreč oproščena vseh finančnih obveznosti, ki jih imajo ostali jugoslovanski okraji do republiške in zvezne vlade. Vsi dohodki, ki se ustvarjajo na ozemlju obeh okrajev, ostanejo tudi na tem ozemlju in gredo v koroški okraj, občin in podjetij. Isto velja tudi za devize, ki jih pridobiva oba kraja, ker jih jima ni treba odvajati v centralni devizni fond, marveč ostanejo na razpolago gospodarstvu obeh okrajev, ki si z njimi nabavljata surovine, stroje in druge naprave, potrebne za razvoj kmetijstva in industrije. Koprski okraj predvideva v letošnjem družbenem planu, da bo znašal presešek izvoza nad uvozom okrog 350 milijonov dinarjev. Tega zneska ne bo treba nikamor odvesti, marveč bo uporabljen za potrebe okraja. Prav temu privilegirani položaju je pripisati okolnost, da so plašč delavcev in namembne v cono B za povprečno 60% višje od plač v Jugoslaviji.

Razen teh ugodnosti daje Jugoslovija cono B še svojo finančno pomoč. Tako je tudi letos nakazala cono B dotacijo v znesku 1 milijarde dinarjev, ki naj bi služila za dokončno izgradnjo nekaterih ključnih objektov. Ob podelitvi te dotacije si je Jugoslovija pridržala edinoale pravico nadzora, da bo ta dotacija zares koristno in plodonosno uporabljena.

Mogoče se bo komu zdelo čudno, zakaj posevča Jugoslovija cono B toliko pozornosti in zakaj ji nakazuje toliko pomoči. Odgovor na to vprašanje je zelo preprost. Že pod avstrijsko upravo je bila Istra zelo zastopljena. Med nekdanjimi avstrijskimi pokrajinami je bila prava pastorka. Se bolj pa je trpela Istra pod Italijansko upravo in je bila skoraj že na robu gospodarskega propada. Zato je bilo njeno gospodarstvo zelo zaostalo. Da jo reši te zaostalosti, posevča Jugoslovija cono B svojo posebno pozornost. Isto pozornost posevčata tudi ljudski republik Slovenije in Hrvaške, ostalemu Slovenskega Primorja in hrvaški Istri, ki sta tudi trpeli pod istimi okolnostmi.

Socialistična Jugoslovija si je namreč postavila modro načelo, da morajo gospodarsko razvite in napredne pokrajine pomagati gospodarsko zaostajali pokrajinami tako dolgo, dokler jih ne dvignejo na svojo lastno razvojno stopnjo. Kakor ne sme biti prevelike razlike med družbenimi sloji, tako ne sme biti prevelike razlike tudi med pokrajinskimi republikami in pokrajinami. Jugoslovija ravna torej na svojem državnem ozemlju ta-

ko, kakor bi morale v svetovnem meru na svojem državnem ozemlju ta-napredne države napraviti gospodarsko zaostajali državam.

Spričo te pomoči, ki jo daje Jugoslovija, je gospodarstvo cono B toliko napredovalo, da že ni več daleč čas, ko se bo cona B gospodarsko postavila na lastne noge in ne bo več navezana na zunanjo pomoč, kar mora biti cilj vsakega gospodarsko zdravega organizma. Dr. F. J.

MILIJARDNA ŠKODA zaradi poplav v Sloveniji

Zadnje dezevje, zlasti pa neurje v noči od 4. na 5. junij, ko se je nad Vojnikom blizu Celja utrgal oblak, je povzročilo velike poplave, posebno v celjskem okraju, v samem Celju pa tudi v krškem okraju vzdolž Save. Rečice Voglajna, Hudinja, Ložnica in Koprivnica so se spremenile v hudournike, ki so gnali ogromne količine vode od Dobrne in Vojnika proti Celju, oziroma proti Savinji ter preplavile vse območje okoli Celja. Celje samo je bilo skoraj v celoti pod vodo. Prebivalstvo je imelo ponekod samo četrtruri časa, da si je rešilo samo glavo življenja. Mnogi v tem niso uspeli, ker so po večini že spili. Zaradi tega je bilo 29 človeških žrtv. Škoda v Celju gre v milijarde. Voda je odnašala cele plasti zemlje, z druge strani pa nanesla do 30 cm blata na debelo. V cinkarni je voda zalila vse naprave v pritličju, predvsem topilniške peči, ki so srec tovarne. Z 10 črpalkami so črpali vodo iz preplavljenih tovarne. Pokvarjenih je bilo 30 elektromotorjev. Škoda v cinkarni znaša več sto milijonov dinarjev. Pod vodo so bili tudi stroji v celjski tovarni emaljirane posode, prav tako v tkalnici »Metka«. Voda je v tkalnici nanesla debele sloje blata. Veliko škoda je voda povzročila tudi v premogovniku Zabukovici. Škoda je ogromna v Vojniku, Skofiji vasi, Dobrni in drugih vaseh okoli Celja. Voda je odnašala in rušila kmečke hiše, skednje, kozolce, svinjake, z njimi vred pa tudi konje, govedo, prašiče in perutnino. Tudi na telefonski in telegrafski napeljavni je nastala velika škoda. Škoda v tovarni usnja v Soštanju znaša okoli 300 milijonov dinarjev, Poleg Savinje je tudi Sava prestopila bregove in napravila v krškem okraju veliko škodo. V okolici Maribora je toča v isti noči popolnoma uničila vinograde in sadovnjake. Izvršni svet v Ljubljani je kot prvo pomoč nakazal 100 milijonov dinarjev iz republiškega proračuna. Denarno pomoč so nakazala tudi gospodarska podjetja. Po vsej Sloveniji pa tudi na Tržaškem je v teku nabiralna akcija za pomoč prizadetim.

BLEED Vas vabi... OD 20. APRILA SO ODPRTI HOTELI... U.V.S.E.T. Na svojih potovanjih v inozemstvo (Svico - Jugoslovijo itd.) se poslužite naše TURISTIČNE PISARNE - Informacije - Hotelske rezervacije. Turistične individualne in kolektivne vize.

U.V.S.E.T. OFFICIO VIAGGI SVIZZERO-TRIESTINO TRIESTE - Ul. F. Filzi 5 - Tel. 35519

S.P.A.L.C.A. IZKORIŠČANJE POLJEDELSKIH PROIZVODOV, LESA, PREGOMA IN SLIČNO UVOZ TRST - Urad: Ul. B. Cellini 2 - Tel. 37-867 (Izven urnika 90-055) Sthladisce: Ul. F. Giota 15 (SILOS) - Telef. 30-854 - Podjetje: MARSANO DI CAMPO S. MARTINO (Padova) Telef. 5 - PODBROŽNICE: PADOVA Via Paolo Sarti 10 - Telef.: 30-277 VENEZIA: Cannaregio 3614/3616 - Tel. 30-687

TRV DRA Kerže USTANOVLJENA LETA 1866 TRGOVINA NA DROBNO IN DEBELO EMALJIRANI ŠTEDILNIKI IN PEČI NAJMODERNEJŠIH OBLIK NA VSA GORIVA - POPOLNA OPREMA ZA RUHINJE, JEDILNICE, RESTAVRACIJE, IZ EMALJA NERJAVEČEGA (INOX) JERLA ITD. - ELEKTRIČNI LIRALNIKI, SESALCI ZA PRAH, PRAVNI STROJI, GRELCI ZA VODO, HLADILNIKI - DEKORATIVNI PREDMETI UMETNE OBRTI, OD KERAMIKE DO BRUŠENEGA KRISTALA - LESTENCI, TER VSEH VRST ELEKTRIČNE LUČI, KLASIČNE IN MODERNE OBLIKE TRST - PIAZZA SAN GIOVANNI, 1 - TELEFON 35-019

SLOVENIJALES PODJETJE ZA IZVOZ LESA IN LESNIH IZDELKOV LJUBLJANA - TITOVA ULICA 1/a - TELEFON 20-563 IZVAŽAMO: Mehak in trd žagan les, Gozdne proizvode, Celulozni les, Drva za kurjavo, Vezane in panel plošče, Stole iz upogojenega lesa, Zaboje, Oglje, Farnirje, Parkete, Lesene hiše, Lesno galanterijo, Lesovinske plošče, Pisarniško in stanovanjsko pohištvo, Serijsko in luksuzno pohištvo znamke »OPEX«

d.d. VINO - KOPER Veletrgovina z alkoholnimi pijačami - Zalogia istrskih vin kot: Retosk, Malvazija, Barbera, Pinot, Merlot, Kabernet itd. ter žganja in likerjev

Stalna RAZSTAVA POHIŠTVA zerial ULICA SETTEFONTANE 62 TELEFON 90-475 FILOBUSI 11-18-19 ULICA SETTEFONTANE 62 TELEFON 90-822 Ogled naših VZORCEV, IZDELKOV in CEN Vas bo prepričal, da ni enakih na našem ozemlju RAZSTAVA V ŠTIRIH NADSTROPJIH - Dvigalo na razpolago obiskovalcem RAZSTAVLJENIH 120 VZORCEV - URNIK: 8-12, 14-11-30 OGLEJTE SI NAŠO ZALOGO IZREDNIH PRILOŽNOSTI - ULICA DEI FABBRI 8 - TELEFON 37-112 OGLEJTE SI NAŠE TRGOVINE v: Ulica Carducci štev. 19 - Telefon 37-398 Contrada del Corso - Ulica S. Lazzaro štev. 1 - (ex Zanchi) Telefon štev. 37-838

TRŽNI PREGLED

Tržaški trg

KAVA. TRST. Povprečne cene kave na viru proizvodnje so naslednje: Brazilska kava v dolarjih za 50 kg fob; N. Y. 5 83; N. Y. 3 86; Santos Superior 99; Santos Extra Prime Crivello 8 105; Vitoria 5 good to large bean 71. SREDNJA AMERISKA KAVA v dolarjih za 50 kg fob; Haití naravna XXXX 90; Salvador 95; Kostarika 103; ARABSKA kava: v šillingih za 50 kg cif; GSKMA 650; Moka Hodeidah 1 690; AFRISKA kava v šillingih za cvt cif; Uganda prana in prečiščena 500. IN-DONEZJSKA: v holandskih florintih za 100 kg cif; Bali Robusta 10-12% nečistoče 485.

Povprečne cene neocarinarne kave od uvoznika do grostisa franco skladišče prodajalca v lirah za kg neto odstopa pretehtanega blaga. BRAZILSKA: Rio N. Y. 5 1590; Santos extra Prime good to large bean 1910; Vitoria 5 g. t. l. b. 1490. SREDNJE AMERISKA: Haití naravna XXXX 1800; Salvador 1920; Kostarika 1965. ARABSKA: Gimma 1730; Moka Hodeidah 1 780; AFRISKA: Uganda prana in prečiščena 1480. IN-DONEZJSKA: od 10-12% nečistoče 1415.

SLADKOR. Angleski sladkor na tržakem kvotira 41/2 funta šterlinga cif Trst za tono. Českoslovaška sladkorja trenutno ni na trgu, pričakovati je, da bo enako kvotiral kot angleski. Madžarski in vzhodnonski sladkor ne kvotirata na tržakem trgu, ker je Sovjetska zveza nakupila velike zaloge sladkorja.

Italijanski trg

Tudi v preteklem tednu so ostale cene kmetijskih pridelkov čvrste. Na trgu vlada precejšnja stalnost cen, ki bo trajala, kakor predvidevajo, do novega pridelka.

Cene pšenice so se nekoliko dvignile. V nekaterih pokrajinah Severne in Srednje Italije je povishe znal 50-100 lir pr. stotu. Mehka pšenica v Milanu je dosegla 7.800 lir za stot. Vseid pri čem zaloge so se ponudbe zmanjšale. Predvidevajo, da bo novi pridelek pšenice nekoliko manjši od lanskega. Cene koruze so bile čvrste, čeprav je bilo število sklenjenih kupčij skromno. Povečalo se je povpraševanje po neolusčenem rižu; cene se bistveno niso spremenile. Na tržišču s krmo sta stopraševanje in ponudba tesno povezani z lokalnimi razmerami. Ključna živina gre še precej od rok. Doim je majhno povpraševanje po rejnih prašičih. Cene maslu gredo navzgor, ker se je povpraševanje povečalo. Cene olju so čvrste. Po vunu je malo povpraševanja. Kljub temu proizvajalci vztrajajo pri visokih cenah, zavedajoč se, da bodo lahko razprodali svoje zaloge. Cene paradižnikove meze so ponovno padle in dosegle najnižjo točko v vsem letu. Razgibano je tržišče z zelenjavo in sadjem. Cene pomaranč in limon so visoke, ker je pri koncu sezone.

ZITARICE

PIACENZA. Mehka pšenica fina proizv. 1953 7575-7625 lir stot; dobra 7475-7525; navadna 7300-7400; koruza fina proizv. 1953 1 4700-4900; navadna 4100-4200; oves proizv. 1953 4000-4100; pšenična moka tipa «1» 8900-9100; tipa «2» 9450-9600; tipa «00» 10.100-10.300; koruzna moka 6.200-6.300.

VERCELLI. Neolusčen riž; navaden 5900-6500; Pierrot 6100-6700; Roncarolo 5900-6500; Allorio 6400-6700; Ardisone 6500-6800; Maratelli 6900-7500; oljušeni riž; navaden 9000-9700; Pierrot 10.200-10.600; Roncarolo 10.800-11.400; Ardisone 11.000-11.800; Maratelli 11.800-12.400; Rizzotto 12.300-12.800. R. B. 12.900-13.400; Arborio 15.000-15.800.

ZIVINA

MANTOVA. Ključna živina: voli I. 260-290 lir kg žive teže; II. 210-230; III. 140-160; krave I. 245-265; II. 180-200; junci I. 260-280; II. 240-260; bik 270-290; junice 270-290; teleta 50-70 kg 320-400, 70-90 kg 400-450, nad 90 kg 450-480. Živina za rej: teleta 50-70 kg 400-450 lir kg, 70-100 450-550; vprežni voli 270-300; molzne krave izbrane 140-180.000, navadne 100-130.000 lir glava.

Debeli prašiči 100-130 kg 365 lir kg, 130-160 kg 370, 160-200 kg 370, suhi prašiči 30-50 kg 650, 50-70 kg 550, prašički za rej 18-29 kg 14.000 lir.

PERUTNINA

MILAN. Zive race 450-550, zaklane 550-600; race za rej 180-250; piščeta živa 70-90, živi zajci 380-420; zaklani s kožo 480-520, brez kože 500-580; zaklane pegate 900-950. Žive kokoši 600-650; žive inoemske 550-575, zaklane 750-850, inoemske zmrnjene 500-550, gosi za rej 600-1200, živi golobi 700-725, zaklani 850-900. Živi piščanci izbrani 950-1000, II. vrste 825-850; živi inoemski 675-725, zaklani piščanci I. vrste 1200-1300, II. vrste 925-975; sveža jajca I. vrste 24 lir-24,50, navadna jajca 22-22,50 inoemska zveža 20-22 lir za komad.

OLJE

FIRENZE. Olivno olje extra do največ 1 stop. kisl. 435-445, do največ 1,50% stot kisl. 425-435, do največ 2,50% stop kisl. 410-425, do največ stop kisl. 400-410. Dvakrat rafinirano tipa «A» 430-435, tipa «B» 395-395, semensko olje navadno 350-355, olje zemeljskih lesnikov 390-395.

MLEČNI IZDELKI

MILAN. Lombardsko maslo iz smetane 690-700, emiljsko 670-680, čajno maslo 715-720; trdi sir proizv. 1952 930-990, proizv. 1953 620-680; krajevne proizv. 410-460, sbrinz 450-470; emmenthal 450-480; provolone 400-440; gorgonzola 210-230; italicio 360-370, taleggio in quartiolo 260-280.

VINO

MILAN. Piemonte črno 10,5-11 stop. 690-720 lir stop/stot; 11-12 stop/stot 720-750. Barbera 750-770, Ottopo Pavese 10-11 stop/stot 680-710, 11-12 stop. 710-740. Mantovano črno 680-690. Valpolicella Bardolino 760-780, soave belo 790-810, Raboso 710-730, Reggiano od 10-11 stop. 680-700, od 11-12 stop. 700-730. Romagna belo 690-700, črno 680-700, Toscano navadno 680-700, Aretno belo 710-730, Marche belo 685-700, črno 690-710, Barletta extra od 14-15 stop. 695-715, navadno od 12-13 stop. 675-685, navadno 13-14 stop. 685-695, Sansevero belo 685-705, Tarantino 14-15 stop. 700-720, 16-18 stop. 710-730, Squinzano 710-730, Leccese 13-14 stop. 690-700, Rionero-Barile 9700- 10.000 lir stop, piemontski moškot 12.300-12.800, sladko vino iz Brindisija 9.800-10.000 stop.

PARADIŽNIKIVA MEZGA

PIACENZA. Dvakrat koncentrirana paradižnikova meza proizv. 1953: v

škatalih po 5 in 10 kg 190-200 lir za kg; v škatalih po 1 kg 225-235, v škatalih 1/2 kg 315-325 lir. Trikrat koncentrirana paradižnikova meza v škatalih 5 in 10 kg proizv. 1953: 205-215, v škatalih po 1 kg 215-225, 1/2 kg 225-235 lir za kg.

KOZE

REGGIO EMILIA. Teleta do 3 kg 620-630, od 3-6 kg 680-690, 6-8 kg 650-680, 8-12 kg 550-560, junci 12-20 420-430, goveda do 40 kg 250-260, nad 40 kg 240-250, biki do 40 kg 230-240, nad 40 kg 185-195, konji 190-200, mezli 140-150, osli 110-120, ovni, surove ovčje kože 190-200; ovni, suhe kože 500-510, zajci suhe kože 200-210, jagnjeta 350 do 390 koža.

KRMA

FIRENZE. Seno majske proizv. v razsutem stanju 950-1050 pšenična slama razsuta 500-600 lir, slama stlačena 800-900 lir stot.

SADJE IN ZELEJAVA

FERRARA. Črešnje izbrane 120-200, navadne 60-80; jagode 90-120, jabolka 120-140, pomaranče navde 150-170, limone I. vrste 150-170, navadne 110-130, česen 40-50, korenje 50-70, čebula 25-35, fižol v stročju 150-250, koromac 30-40, solata 25-60, novi krompir 20-28, paradižniki 60-160, grah 30-60, zelena 80-120, bučke 50-80.

MEDNARODNA TRŽIŠČA

Table with 4 columns: Product name, Unit, Price 1953, Price 1954. Includes items like Pšenica (CHICAGO), Koruza (NEW YORK), Baker (LONDON), Cink (LONDON), Svinice (LONDON), Kava (SANTOS).

Sodeč po indeksu na ameriških borzah so se cene surovinam v glavnem ustale. Cene strateških surovin kakor kavička, cina, bakra in svinca so čvrste. Za terminske kupčije je kazal indeks konec tedna do 11. junija 179,16, tedaj poprej 179,12.

ZITARICE. V tednu do 11. junija je cena žitu v Chicagu ostala bistveno neizpremenjena pri 194 7/8 (teden poprej 194 1/4) stotinke dolarja za bušel. Ameriško kmetijsko ministrstvo ceni pridelek pšenice na 999,5 milijona mernikov. Lansko leto je znašal pridelek 1.168 milijonov bušlov. Kanada je sporočila, da bo zopet znižala ceno pšenice, da bi se rešila svojih zalog. Ta sklep je izredne važnosti, ker predstavlja izvoz pšenice iz Kanade 48% svetovnega izvoza. Cena koruzi je popustila od 158 1/8 na 155 2/8 stotinke dolarja za bušel proti izročitvi v juliju.

SLADKOR, KAVA, KAKAO

V New Yorku je cena sladkorju napredovala od 3,32 na 3,28 stotinke dolarja za funt proti takojšnji izročitvi. Cena kave je za malenkost popustila, in sicer od 88,70 na 88,40 stotinke dolarja za funt. Kakao je bil dražji. Cena je poskočila od 57,25 na 57,50 stotinke dolarja za funt proti takojšnji izročitvi.

VLAKNA

V New Yorku je cena ameriškega bombaža za malenkost popustila (od 35,35 na 35,15 stotinke dolarja za funt); vendar ne računajo z nadaljnjim nazadovanjem, ker narašča svetovna potrošnja bombaža. Svetovne zaloge znašajo danes 14 milijonov bal. V Aleksandriji je notiral bombaž 11. junija Karnak good 70,03 (teden poprej 70,32) talarja za kantar, asmuni good 57,21 (57,45). Cene v Liverpoolu: osnova ameriške bombaž middling (vlakna 15/16 palcev) 31,60 penije za funt (teden poprej 31,63). V Sao Paulu je konferenca o bombažu, ki ji prisostvujejo predstavniki 22 držav. Volna je v New Yorku za malenkost popustila (od 161,5 na 160 stotink dolarja za funt). Cena v Bradfordu na Angleškem je ostala čvrsta verjetno na podlagi vesti iz Avstralije, kjer so cene tudi čvrste. Cena v Londonu za česano volno vrste 64/5B 153 1/2 penija za funt proti izročitvi v juliju, in sicer cena kupca; prodajalec je zahteval 153 3/4 (teden poprej 154). V Franciji (Roubaix) je cena popustila od 1,450 na 1,440 frankov za kg.

NOV TIP BRITANSKEGA AVTOMOBILA »HUMBER HAWK«

Te dni so v Londonu prikazali javnosti nov tip avtomobila »Humber Hawk - 4c. Tako limuzina kot model touring imata motor z visečimi ventili ter pripravo za peto prestavo za vožnjo z veliko brzino. Čeprav se je z motorjem 75 HP in visečimi ventili motorna povečala za 20%, so obratni stroški ostali nizki. Avtomobil doseže hitrost do 130 km/h.

POVEČANA PRODAJA MAJHNH BRITANSKIH AVTOMOBILOV V EVROPO. Po zadnjih podatkih so januarja in februarja prodali v Evropo mesечно 1300 majhnih britanskih osebnih avtomobilov z enim litrom cilindrske vsebine več kot v prvih dveh mesecih leta 1952.

NOVA AMERISKA VOJSKA NA ROČILA ITALIJI. Glavni stan ameriške vojske v Evropi (Usareur), ki ima sedež v Heidelbergu, je objavilo, da je bilo neki italijanski tovarni izročeno vojaško naročilo za 733,190 dolarjev. Tako se je kontingent ameriških vojaških naročil Italiji dvignil na 397 milijonov dolarjev.

vestnik KMEČKE ZVEZE

SEDEŽ: TRST - ULICA FABIO FILZI ŠT. 10 I. - TELEFON ŠT. 54-58

Kako škropimo pravilno

II. Za škropljenje vinske trte proti peronospori navadno uporabljamo bordoško brozgo. V splošnem zdostuje za škropljenje 1% bordoška brozga, v pretežno vlažnem vremenu pa 1,5 do 2%. Če pa je toča oplazila vinograd, škropimo takoj z 2% bordoško brozgo. Tako prepričemo močne okužbe po peronospori na ranjenem listju in na ostalih poškodovanih delih trsov. V normalnih vremenskih razmerah (bolj sušno poletje) zdostuje triktratno škropljenje. Vendar si moramo vnaprej zagotoviti dovolj modre galice. Za primer, da je manj ugodno vreme, računamo s porabo 50 do 80 kg modre galice za štiri do pet- ali večkratno škropljenje enega hektara vinograda. Pravilno škropljenje je v borbi proti peronospori izredno važno. Opravlja naj se s finim razpršnikom in z močnim pritiskom orositi je treba predvsem spodnje strani listov ter karbnike v notranjosti trsa. Paziti je treba posebno na to, da se listje s škropivom v obliki megle temeljito orosi s spodnje strani, kjer je velika večina listnih rež, ki so tako rekoč odprta vrata

prostora jim bo treba, ko bodo popolnoma razrašene. Paradižnik priverže hi kolom ali k drugi opori in odstranjuje jim zalistnike, da dobijo več svetlobe in zraka. Pazi, da se ti na njih ne razprodijo listne uši ali pa celo koloradski hrošč. V vinogradu. Ponovi škropljenje in žveplanje po deževnem in tudi po vetrovnem vremenu. Da ti veter ne bo odnašal žvepla, lahko uporabljaj škropilno žveplo. To primestaj bordoški brozg in opraviš z enim škropljenjem dve opravili hkrati: proti peronospori in proti odrtju. Pri škropljenju ne pozabi na mlade trte in na cepiče, ki so še posebno potrebni obrambe proti boleznim. Na močnih trtah moramo še prečipavati in krajšati stranske poganjke in zalistnike. Pri čiščenju trt ne trgaj preveč razvitih in zdravih listov, ker je rodovitost trte odvisna predvsem od množine listov. V sadovnjaku ne pobiraj zelenega sadja in tudi ne čakaj, da ti na drevesu preveč ne dozori, zlasti kadar je namenjeno za trg. Sadej, ki samo odpada, moraš pobirati sproti, ga skuhati ali pa dati praščem, ker hrani navadno črve v sebi. Zrhalij drevesom zemljo pod krošnjo in po potrebi jih tudi zalij z razredčeno gnojnico, zlasti če so šibka ali dobro obložena. V kleti in shrambi pazi na zdrav in čist zrak. Te prostore moraš zračiti le v jasnih in hladnih nočeh. Od časa do časa jih tudi razkuži. V ta namen zažgi malo žvepla (približno en gram na vsak kubični meter) in pojem drži prostore nekoliko dni tesno zaprte. V hlevu in svinjaku. Paziti moraš na največjo snago in pobijati nadležne muhe, ki prinašajo lahko tudi razne bolezni. Zivino napajaj čisto, hladno vodo in krmi jo z zdravo hrano. Mladi živi povlađaj krmo, ki je dovolj bogata z beljakovinami (mrtuljčnica), in ne pozabi na klajno apno. Praščite dan cepiti proti rdečici in po navsetu zivnozdravnika, tudi proti svinjski kugi.

Kmet in vrtnar konec junija

Na polju in na njivi. Pri nas so v tej dobi navadno vsa žita ugodna za žetev; letos bomo v tem pogledu nekaj zakasneli. Opravi žetev hitro z izvežbanimi ljudmi in z dobrim orodjem. Zito spravi takoj s polja, oziroma z njive in preorji in prekoplji strnišče brez odlašanja. Pomni, da žito močno izžrepa zemljo in zato moras rastlinam, ki mu sledijo, dobro pogojiti z izdelanim domačim gnojom ali pa vsaj s popolno mešanico umetnih gnojil. To velja zlasti za zelje, za repo in činkvantin, ker morajo te rastline v razmeroma kratkem času dati obilo pridelka. Krompirišča moraš stalno nadzirati, da se na njem ne vgneždi in razmnoži koloradski hrošč ali krompirjevec. Za pobijanje tega hudega škodljivca obrni se na Kmetijsko nadzorništvu, ali vsaj na občinski urad. Če bo vreme ob Sv. Petru in Pavlu še mokrotno, poškopri krompir z 1 odst. bordoško brozgo, kateri primestaj tudi 1 odst. raztopino (1 kg na 100 litrov vode) škropilnega Gersarola. S tem škropljenjem boš obrani krompir pred peronosporo in pred krompirjevcem.

Na vrtu. Okopavaj in zalivaj pridno vso vrtnino, zlasti pa rastline, ki si jih pred kratkim presadil. Sej in presajaj ponovno poletno glavnoto solato. Rastlinam prija zalivanje v nočnih in jutranjih hladnih urah, posebno če je voda mrzla. Paziti moraš, da se ti prvo seme solatnih semenec ne osuje. Najbolje, je če ga postržiš in poberes posebej, še preden dozori cvetovi drugih in stranskih vejic, ki dajejo tudi manj vredno seme. Pobirati moraš tudi druge semence, preden se popolnoma posušijo. Nadaljujemo s presajanjem glavnote solate zelene ter začemno poznega zelja, ohrovtia in zgodnje cvetače. Solato in zeleno sadimo kolikor mogoče plitvo, zelje in ohrovt in cvetačo pa globoko in sicer do prvega kolena ali ka-ličnih listkov. Ne presajaj rastlin pre-več na gosto in pomni pri tem, koliko

Zatiranje jalovosti goveje živine

Podrobno kmetijsko nadzorništvu, je spozornum z občinskimi in konzorcijalnimi žvinozdravniki, dalo novo lice službi za zatiranje jalovosti. Občinski in konzorcijalni žvinozdravniki, katerim je poverjeno pobijanje jalovosti goveje živine so kot v preteklosti pokazali svoje požrtvovalnost v službi za izboljšanje žvinozdravja in tukajšnjega kmetijskega gospodarstva. Nova organizacija s svojim širsim področjem bo omogočila organizaciji uspešne borbe proti jalovosti goveje živine v vseh vrevejalihših področjih, in sicer brez stroškov za žvinozrejce, izvzemeni morebitnega posebnega zdravljenja. Žvinozrejci si lahko predstavljajo kako velike važnosti je zatiranje jalovosti goveje živine, bodisi z zdravstvene-ga kot ekonomskega vidika. Ker je bilo na našem področju že izvršeno potrebno zdravljenje in bonifikacija (tudi po umetnem osemenjenju), ni jalovost tako močno razširjena kakor po drugih pokrajinah. Obstaja pa še (povzeto iz točnih ugotovitev po rodovniških knjigah) okoli 15 odst. jalovosti. Da bi rejci čim podrobneje spoznali službo o zatiranju jalovosti, jih bomo seznanili s podrobnim programom delovanja vsakega žvinozdravnika, ki ga bo tedensko izvajal po posameznih vaseh, in to do preklca. V ta namen so zato poverjeni žvinozdravniki določili naslednji urnik za zdravljenje, bodisi s pozivom na dom ali pa v ambultoriji. Žvinozrejec bo lahko med določenimi urami po programu zapolnil pregled goveda na dom (izključno za okužbe spolnih organov); nato se bo žvinozdravnik podaj na pregled in zdravljenje goveda na dom prosilca. V ambultoriji bodo rejci lahko prignali bolna goveda na zdravljenje ob določenih urah in sicer žvino bolno na spolovilih. Žvinozdravnik okoli: tržaška okolica Žvinozdravnik dr. E. Kriznič bo tedensko obiskal naslednje vase in bo sprejmal pozive žvinozrejcev pri spodaj imenovanih posestnikih: Prosek-Kontovel - gostilna »Pri Križniku« - torej ob 10. uri.

Sv. Križ - gostilna Tence Just - torek ob 11. uri. Trebče - gostilna Kralj Miha - sobota ob 10. uri. Padriče - Gropada - gostilna Grgič Lovrenc - sobota ob 11. uri. Bazovica - gostilna Križmančič Ivan-ka - sobota ob 12. uri. Opčine - Bane - Konkonel - na domu žvinozdravnika - vsak dan (tel. 21046). Žvinozdravnik okoli: Devin Nabrežina - Zgonik - Repentabor Žvinozdravnik dr. G. Biasi bo sprejmal pozive pri naslednjih posestnikih in uradih: Sempolaj - Stubelj Milan št. 28 - torek ob 9. uri. Bajta - Skrk Jože - torek ob 9.30 uri. Samatorca - gostilna Gruđen - torek ob 10. uri. Salež - ljudska sola - torek ob 10.30. Gabrovce - mesnica Ivančič - torek ob 11.30 uri. Sesljan - mesnica Semolič - četrtek ob 10. uri. Devin - trgovina Gruđen - četrtek ob 9. uri. Zgonik - občinski urad - petek ob 10.30 uri. Repentabor - občinski urad - sobota ob 9. uri. Briščeki - gostilna Milčič - sobota ob 11. uri. Žvinozdravnik okoli: Milje - Dolina Žvinozdravnik dr. M. Derin bo sprejmal pozive pri naslednjih: Dolina - mesnica Pangerc - torek ob petek ob 12. uri. Skoflje - mesnica Olivetti - četrtek ob 11. uri. Milje - občinska klavnica - petek ob 10. uri. Boljunc - središče za umetno osemenjenje - petek ob 11. uri v tem kraju bo deloval ambultorij. Gročana - Fonda Viktor - Gročana št. 27. Vsak dan na telefonski poziv (Županstvo Milje tel. 98-116.). Žvinozdravnik okoli: Trst mesto Dr. P. Vassili bo žvinozrejcem na razpolago vsak dan popoldne pri pleme-nilni postaji v Lonjerju (Cok Stanko - Lonjer št. 408). Telefonično lahko pokličesh žvinozdravnika do 12. ure popoldne; telefonari je treba v mestno klavnico pri Sv. Soboti (tel. 93-2-46) ali pa na dom (tel. 291-1-92).

Žvinozrejcem priporočamo, da podprejo pobudo in da se z zaupanjem obrnejo na žvinozdravnika v primeru, da njihovo govedo kaže motnje pri oploditvi in brejosti spolh.

AVTOPODJETJE STAR. Tovorni prevozi, Osební avtobusni prevozi. Tel. št. 35608.

Mehanična delavnica AVTOGARAŽA - TRST. ULICA MORERI 7.

Jakob Vatovec Nasl. TRST - Via Torrebianca 19. Tel. 23-587, 37-561.

UVOZ IZVOZ KOLONIALNEGA BLAGA INDUSTRIJSKIH KEMIKALIJEV TEHNIČNIH PREDMETOV TKANIN IN OBLEK. POŠILJA TUDI DARILNE PAKETE.

IMPEXPORT

TRST - ULICA CESARE BATTISTI 23-I. Tel. 44-208 - Telegr. IMPEXPORT - TRIESTE.

UVAŽA: Vsaqovrsten les, dra za kurjavo, gradbeni material. IZVAŽA: tekstil, kolonialno blago in raznovrstne stroje. Specializirano podjetje za vsakovrstne kompenzacije.

Tvrdka SILA JOŽEF UVOZ IZVOZ. VSAKOVRSNEGA LESA ZA PREDELAVO IN KURJAVO TER JAMSKEGA LESA. TRST - Ulica Rossetti štev. 15 - Telefon 95-661.

Ribarič Ivan. Zaloğa oglja, premoğa in drv za kurjavo NA DROBNO - NA DEBELO. UVOZ - IZVOZ. Vseh vrst trdnega in mehkega rezanega lesa, furnirja, vezanih plošč itd. Strezemamo prevoze vsakovrstnega blaga s lastnimi prevoznimi sredstvi. Urad: TRST ul. Crispi št. 14 Tel. 93-562. Skladišče: ul. delle Mitizie 14 - Tel. 96-510. telefonska številka stanovanja 95-918.

M'wab soave. PROJEKTIRANJE-MONTAŽA CENTRALNIH KURJAV IN VOĐOVNIH INŠTALACIJE KLEPARSTVO. ULICA S. GIUSTO 16 - TELEF. 93-609.

MELILLO Alfredo. TRST - TRIESTE. Trgovina v. A. Caccia 3, tel. 96-032. Delavnica v. A. Caccia 10, tel. 90-159. KOLESA: Sport - Popstna - Dirkalna - Otršška. LASTNA PROIZVODNJA - ORIGINALNI NADOMESTNI DELI.

JUGOSLAVENSKA LINIJSKA PLOVIDBA DIREKCIJA - RIJEKA. UZDRUJE REDNI POTNIŠKO-BLAGOVNI PROMET IZ JADRANA. SEVERNO AFRIKO IN SEVERNO EVROPO VSAKIH 7 DNI TURČIJO IN GRČIJO " 7 DNI BLIŽNJI VZHOD " 7 DNI SEVERNO AMERIKO " 10 DNI. Zastopstvo v Trstu: "NORD-ADRIA, Agenzia Marittima di V. BORTOLUZZI. Telegrami: "NORD-ADRIA" - Trieste. Tel.: 37-613, 29-829. Uradi: TRST, Piazza Duca degli Abruzzi št. 1.

DELUVNE OBLEKE, SRAJICE, MOŠKE IN ŽENSKE DELUVNE HALJE, BELE JOPE ZA MESARJE, BRIVCE, NATAKARJE IN RUHARJE, MOŠKE IN DEŠKE HLAJE, OBLEKE IZ VOLNENE BLAGA. Vam nudi TVRDKA MAGAZZINI FELICE. T R S T, ULICA CARDUCCI ŠT. 41 - Nasproti pokritega trga.

Novo dospeli sezonski izdelki. Oglejte si naše nove modne sezonske izdelke moških, damskih in otroških čevljev. Priporočamo se za nakup. GALZOLERIA FIORENTINA Soc. a r. l. TRIESTE - VIA E. TARABOCCHIA 2 - TEL. 96-536.

BORZA. VALUTE V MILANU. 3. 6. 54 15. 6. 54 Min. Maks. Funť šterling 6,225 6,250 6,200 6,250. Napoleon 4,625 4,650 4,600 4,680. Dolar 629.- 629 629 630,5. Franc. frank (100) 174,50 171,5 171,5 179.-. Švicarski frank 147.- 147.- 147.- 147,60. Funť št. papir 1,730 1,730 1,735 1,730. Avstrijski šiling 24,30. Zlato 717 717 717 718. BANKOVICI V CURIHU 15. 6. 1954. ZDA (1 dol.) 4,28. Belgija (100 fr.) 8,48. Anglija (1 št.) 11,82. Holand. (100 fl.) 112.-. Francija (100 fr.) 117,4. Švedska (100 kr.) 79 1/2. Italija (100 lir) 0,89,10. Izrael (1 št.) 1,55. Avstrija (100 š.) 18,55. Španija (100 pez.) 8,93. Česoslav. 10,53. Argent (100 pez.) 15,91. Nemč. (100 DM) 101,55. Egipt (1 št.) 11,20.

VREDNOSTNI PAPIRI V TRSTU. 3. 0. 54 15. 6. 54 Min. Maks. Južna železnica 1,275 1,238 1,238 1,275. Splošne zavarov. 13,090 13,110 12,890 13,140. Assicuratrice 3,620 3,620. Riun. Adr. Sic. 3,650 3,650. Jerolimič 4,240 4,240. »Istra-Trsta« 1,200 1,200. »Lošinj« 7,730 7,750. Martinolič 4,200 4,200. Premuda 9,750 9,750. Tripkovič 9,700 9,700. Openki tramvaj 1,700 1,700. Terni 175.- 175.- 174,5 179.-. ILVA 332 238.- 232 241. Zdr. jadr. ladjedel. 297 290 290 297. Ampela 1,000 1,000. Arizgioni 1,000 1,000.